

Vergide Gündem

Tax Agenda

Ağustos / August 2024

7524 sayılı Kanun'un getirdikleri

M. Fatih Köprü

Rakibi kötüleme rekabet ihlali sayılır mı?

Cihan Bilaçlı

English Translation

Gümrükte Gündem

Sercan Bahadır

Çalışma Hayatında Gündem

Dr. Hakkı Demirci

Seçilmiş Yargı Kararları ve Muktezalar

Sirküler İndeks

Vergi Takvimi

Pratik Bilgiler

Practical Information

Building a better
working world

7524 sayılı Kanun'un getirdikleri

7524 sayılı "Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" 2 Ağustos 2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Aşağıda söz konusu Kanun ile vergi mevzuatında gerçekleştirilen önemli bazı değişiklikler ele alınmıştır.

1. Gelir Vergisi Kanunu'nda (GVK)

a. Hizmet erbabına pay senedi verilmek suretiyle sağlanan menfaatlarda ücret istisnası (Madde 2)

7524 sayılı Kanun'un 2. maddesiyle, GVK'nın mülga 17. maddesi yeniden düzenlenerek, bazı hizmet erbabına pay senedi verilmek suretiyle sağlanan menfaatler ücret istisnası kapsamına alınmıştır.

Buna göre Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca belirlenen kriterlere göre **teknogirişim şirketi niteliğini haiz işverenlerce hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen ve ücret niteliğinde kabul edilen pay senetlerinin**, verildiği tarihteki rayiç değerinin o yıldaki bir yıllık brüt ücret tutarını aşmayan kısmı gelir vergisinden istisna olarak dikkate alınacaktır.

Hizmet erbabı tarafından bu şekilde iktisap edilen pay senetlerinin;

- ▶ İktisap tarihinden itibaren 3 tam yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin tamamı,
- ▶ 4 ila 6 yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %75'i,
- ▶ 7 ila 12 yıl içerisinde elden çıkarılması halinde istisna edilen verginin %25'i,

vergi ziyayı cezası uygulanmaksızın gecikme faizi ile birlikte işverenden tahsil edilecektir.

Bu şekilde istisna nedeniyle zamanında alınmayan vergilere ilişkin zamanaşımı süresi, hizmet erbabına bedelsiz veya indirimli olarak verilen pay senetlerinin hizmet erbabı tarafından elden çıkarıldığı tarihi takip eden takvim yılı başından itibaren başlayacaktır.

Bu hüküm, Kanun'un yayım tarihinde (2 Ağustos 2024) yürürlüğe girmiştir.

b. Ticari ve mesleki kazançlarda günlük hasılat tespiti ve gelir vergisi matrahının belirlenmesi (Madde 3)

7524 sayılı Kanun'un 3. maddesiyle, GVK'nın mülga 69. maddesi yeniden düzenlenerek ticari veya serbest meslek faaliyetleri yönünden mükellefiyeti olanların gerçek hasılatlarının tespitine yönelik vergi güvenlik müessesesi ihdas edilmiştir.

Buna göre yukarıda belirtilen mükelleflere yönelik, günlük hasılat tutarlarını tespit etmek amacıyla bir ayda 3'ten, bir takvim yılında 12'den az olmamak kaydıyla yoklama yapılabilecektir. İdarece yapılan bu yoklamalar sonucu tespit edilen günlük hasılat tutarları ortalamasından hareketle aylık hasılat tutarı hesaplanacaktır. Bu

şekilde tespit edilen aylık hasılat tutarlarının toplamı, tespit yapılan ay sayısına bölünmek suretiyle aylık ortalama hasılat tutarı belirlenecek, bu tutar faaliyette bulunulan ay sayısı ile çarpılmak suretiyle mükelleflerin ilgili takvim yılı hasılatları tespit edilecektir.

Bu şekilde tespit edilen hasılat tutarları ile;

- ▶ Bilanço esasına göre defter tutanlar için ilgili takvim yılına ait gelir tablosunda yer alan brüt satış tutarı,
- ▶ İşletme hesabı esasına göre defter tutanlar için ilgili takvim yılına ait işletme hesap özetinde yer alan dönem içinde elde edilen hasılat tutarı,
- ▶ Serbest meslek kazanç defteri tutanlar için ilgili takvim yılına ait serbest meslek kazanç bildiriminde yer alan gayrisafi hasılat tutarı,

arasındaki fark %20'den fazla olan mükellefler Vergi Usul Kanunu'nun 370. maddesi kapsamında izaha davet edilecektir.

Yukarıdaki hükümler, 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

c. e-ticaret platformları aracılığıyla gerçekleşen ödemelerin vergi kesintisi kapsamına alınması (Madde 4)

7524 sayılı Kanun'un 4. maddesiyle GVK'nın "Vergi tevkifatı" başlıklı 94. maddesine yeni bent eklenerek, 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemeler tevkifat kapsamına alınmıştır.

Ayrıca, maddede yapılan diğer bir düzenleme ile mal ve hizmet alımlarına ilişkin gerçek kişilere yapılan ödemeler üzerinden Cumhurbaşkanı'nca belirlenen sektör ve faaliyet konuları dikkate alınarak vergi tevkifatı yapılabilecektir.

Bu hüküm, 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

2. Kurumlar Vergisi Kanunu'nda (KVK)

a. Yurt içi asgari kurumlar vergisi uygulaması (Madde 36)

7524 sayılı Kanun'un 36. maddesiyle KVK'ya 32/C maddesi eklenerek yurt içi asgari kurumlar vergisi uygulaması getirilmiştir.

Buna göre KVK'nın 32 ve 32/A maddeleri kapsamında belirlenen kurumlar vergisi oranı uygulanmak suretiyle hesaplanan kurumlar vergisi, indirim ve istisnalar düşülmeden önceki kurum kazancının %10'undan az olamayacaktır.

İlgili maddede ayrıca yurt içi asgari kurumlar vergisi hesaplanırken yukarıda belirtilen kurum kazancından düşülecek istisna ve indirimler de aşağıdaki şekilde sayılmıştır:

- ▶ KVK'nın 5. maddesinin birinci fıkrasının (a), (ç), (i), (j) ve (k) bentleri ile sahip oldukları taşınmazlardan elde edilen kazançlar dışında (d) bendinde sayılan istisna kazançlar,
- ▶ KVK'nın 10. maddesinin birinci fıkrasının; (g) ve (h) bentleri kapsamındaki indirimler,
- ▶ 4490 sayılı Türk Uluslararası Gemi Sicili Kanunu ile 491 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ve 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu kapsamında vergiden istisna edilen kazançlar,
- ▶ 4691 sayılı Kanun kapsamındaki kazanç istisnası ile kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapılabilen Ar-Ge ve tasarım indirimleri.

Yukarıda madde numaraları verilen ve yurt içi asgari kurumlar vergisi hesaplanırken yukarıda belirtilen kurum kazancından düşülecek olan istisna ve indirimleri;

- ▶ Tam mükellef kurumlardan elde edilen iştirak kazançları istisnası,
- ▶ Emisyon primi kazanç istisnası,
- ▶ Sahip olunan taşınmazlardan elde edilen kazançlar dışında (d) bendinde sayılan yatırım fon ve ortaklıklarının istisna kazançları,
- ▶ Risturn istisnası,
- ▶ Finansal kiralama şirketleri ve varlık kiralama şirketleri ile yapılan sat geri kirala işlemlerinden elde edilen kazançlara uygulanan istisna,
- ▶ Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin işletilmesi ve devrinden elde edilen kazançlara uygulanan istisna,
- ▶ 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu kapsamındaki kazanç istisnası,
- ▶ Girişim sermayesi fonu indirimi,
- ▶ Korunmalı işyeri indirimi,
- ▶ Teknoloji Geliştirme Bölgeleri Kanunu kapsamındaki kazanç istisnası ile kurumlar vergisi matrahından indirim konusu yapılabilen Ar-Ge ve tasarım indirimleri,

olarak sayabiliriz.

Ayrıca,

- ▶ Payları Borsa İstanbul Pay Piyasasında ilk defa işlem görmek üzere en az %20 oranında halka arz edilen kurumların beş hesap dönemine ait kurum kazançlarına uygulanan iki puan indirim,
- ▶ İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına uygulanan beş puan indirim ve
- ▶ Sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettikleri kazançlarına uygulanan bir puan indirim,

nedeniyle ödenmeyen vergi ile 2 Ağustos 2024 tarihinden önce Sanayi ve Teknoloji Bakanlığında alınan teşvik belgeleri kapsamındaki yatırıma katkı tutarları ile sınırlı olmak üzere, mükelleflerin kendi beyannameleri üzerinde Kurumlar Vergisi Kanununun 32/A maddesi hükmüne istinaden indirimli kurumlar vergisi uygulaması nedeniyle ödemedikleri kurumlar vergisi asgari vergi hesaplaması nedeniyle ödenmesi gereken kurumlar vergisinden düşülebilecektir.

Üzerinden %10 kurumlar vergisi hesaplanacak kurum kazancı olarak; ticari bilanço kârına veya zararına kanunen kabul edilmeyen giderlerin (KKEG) eklenmesi ve yukarıda sayılan istisna ve indirimlerin düşülmesi suretiyle bulunan tutar dikkate alınacaktır.

Yurt içi asgari kurumlar vergisi hükmü geçici vergi dönemleri için de uygulanacak, ilk defa faaliyete başlayan kurumlar hakkında faaliyete başlanılan hesap döneminden itibaren üç hesap dönemi boyunca uygulanmayacaktır.

Bu hüküm, **2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara** uygulanacaktır. Özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2025 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlar için geçerli olacaktır.

b. Yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisi (Madde 37-50)

7524 sayılı Kanun'un 37 ilâ 50. maddelerinde yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisine ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Kısaca; nihai ana işletmesinin konsolide finansal tablosundaki yıllık konsolide hasılatı, gelirin raporlandığı hesap döneminden önceki 4 hesap döneminin en az ikisinde 750 milyon avro karşılığı Türk lirası sınırını geçen çok uluslu işletme gruplarının bağlı işletmelerinin ilgili hesap dönemindeki kazançları, yerel ve küresel asgari tamamlayıcı kurumlar vergisine tabi olacaktır.

Bu konuya ilişkin olarak dergimizin Eylül 2024 sayısında ayrıntılı açıklamalar yapılacaktır.

c. Kurumlar vergisi mükelleflerinde günlük hasılat tespiti ve kurumlar vergisi matrahının belirlenmesi (Madde 3)

Yazımızın 1/b bölümünde, ticari veya serbest meslek faaliyetleri yönünden mükellefiyeti olanların gerçek hasılatlarının tespiti için ihdas edilen vergi güvenlik müessesesi ile ilgili açıklamalar yapılmıştır. 7524 sayılı Kanun'un 3. maddesi uyarınca bu hükümler kurumlar vergisi mükellefleri hakkında da uygulanacaktır.

Söz konusu düzenleme, 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

d. Portföy işletmeciliği kazanç istisnası (Madde 32)

KVK'nın "İstisnalar" başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde, Türkiye'de kurulu yatırım fon ve ortaklıklarının portföy işletmeciliği kazançlarına ilişkin istisna hükmü yer almaktadır.

7524 sayılı Kanun'un 32. maddesiyle taşınmazlara yatırım yapan fon ve ortaklıkların söz konusu istisnadan yararlanabilmeleri, ticari mal niteliğinde olanlar dahil sahip oldukları taşınmazlardan elde ettikleri kazançların %50'sinin ortaklarına kâr payı olarak dağıtılması şartına bağlanmıştır.

Buna göre (d) bendindeki istisnadan faydalanılabilmesi için fon ve ortaklıkların (emeklilik yatırım fonları hariç) sahip oldukları **taşınmazlardan elde ettikleri kazançların en az %50'sinin**, elde edildiği hesap dönemine ilişkin **kurumlar**

vergisiz beyannamesinin verilmesi gereken ayı izleyen 2. ayın sonuna kadar kâr payı olarak dağıtılması şarttır.

Bu süre içerisinde belirtilen orana kadar kârın ortaklara dağıtılmaması durumunda, istisnadan faydalanılması nedeniyle zamanında tahakkuk ettirilmeyen vergiler ziyaa uğramış sayılacaktır.

Kanun'un gerekçesinde maddedeki taşınmaz kazançlarından ne anlaşılması gerektiği açıklanmıştır. Buna göre taşınmaz kazançları ibaresinden; taşınmaz alım satım kazançları, kira gelirleri, taşınmaz dayalı hakların devir ve temlikinden elde edilen kazançlar, taşınmaz inşaat projelerinden elde edilen gelirler, taşınmaz işletme gelirleri gibi doğrudan taşınmazlardan elde edilen gelir ve kazançların anlaşılması gerekmektedir.

Kâr dağıtımına konu kazanç bahse konu taşınmazlardan elde edilen kazançlara yönelik olup bu gelirler dışındaki kazançların dağıtım zorunluluğu bulunmamaktadır. Kâr dağıtım şartının sağlanmaması durumunda taşınmaz gelirleri dahil diğer tüm gelirler için istisnadan yararlanılamayacaktır.

Faaliyet alanı gereği portföyüne veya aktifine taşınmaz dahil edemeyen ve inşaat projeleri yapamayan fon ve ortaklıkların bahse konu gelirleri bulunmayacağından, bu fon ve ortaklıklar için kâr dağıtım şartı aranmayacaktır.

Ayrıca Kanun'un aynı maddesi ile KVK'nın 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde (İştirak kazancı istisnası) de değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklik, kâr dağıtım şartını sağlamayan ve bu nedenle istisnadan faydalanamayan yatırım fon ve ortaklıklarından kâr payı elde eden kurumların, iştirak kazançları istisnasından faydalanabilmesine imkân sağlanmıştır.

Yukarıdaki düzenlemeler, 1 Ocak 2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

e. e-ticaret platformları aracılığıyla gerçekleşen ödemelerin vergi kesintisi kapsamına alınması (Madde 33 ve 34)

7524 sayılı Kanun'un 33. maddesiyle KVK'nın "Vergi kesintisi" başlıklı 15. maddesine yeni bir bent eklenmiştir. Buna göre, 6563 sayılı Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, Kanun kapsamındaki faaliyetleri dolayısıyla hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına yaptıkları ödemeler tevkifat kapsamına alınmıştır.

Aynı şekilde Kanun'un 34. maddesiyle KVK'nın "Dar mükellefiyette vergi kesintisi" başlıklı 30. maddesine de yeni bir hüküm eklenmiştir. Buna göre, 6563 sayılı Kanun kapsamında, elektronik ticaret pazar yerlerinde elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarının mal veya hizmetlerinin teminine yönelik sözleşme yapılmasına ya da sipariş verilmesine imkân sağlayan aracı hizmet sağlayıcılarının ve elektronik ticaret aracı hizmet sağlayıcılarının, mezkur Kanun hükümlerine göre faaliyet gösteren ve Türkiye'de işyeri veya

daimi temsilcisi bulunan dar mükellef hizmet sağlayıcılarına ve elektronik ticaret hizmet sağlayıcılarına faaliyetleri dolayısıyla yaptıkları ödemeler vergi kesintisi kapsamına alınmıştır.

Ayrıca, KVK'nın 15 ve 30. maddelerinde yapılan diğer bir düzenleme ile mal ve hizmet alımlarına ilişkin tam ve dar mükellef kurumlara yapılan ödemeler üzerinden Cumhurbaşkanı'nca belirlenen sektör ve faaliyet konuları dikkate alınarak vergi tevkifatı yapılabilecektir.

Yukarıdaki hükümler, 1 Ocak 2025 tarihinde yürürlüğe girecektir.

f. Yap İşlet ve devret modeli ile kamu özel iş birliği projeleri kapsamında elde edilen kazançlara uygulanacak kurumlar vergisi oranı (Madde 35)

7524 sayılı Kanun'un 35. maddesiyle, KVK'nın "Kurumlar vergisi ve geçici vergi oranı" başlıklı 32. maddesinde değişiklik yapılmıştır. Buna göre *3996 sayılı Kanun ve **6428 sayılı Kanun kapsamında faaliyet gösteren kurumların kazançlarına uygulanan kurumlar vergisi oranı %25'ten %30'a çıkarılmıştır.

7524 sayılı Kanun'un gerekçesinde, bu düzenleme ile anılan kurumların münhasıran bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlara değil tüm faaliyet kazançlarına %30 oranının uygulanacağı belirtilmektedir.

Gerekçede ayrıca bu hükmün, söz konusu Kanunlara göre düzenlenen **sözleşmelere doğrudan taraf olan kurumlar için geçerli olacağı**, taşeron sözleşmeleriyle alt yüklenicilerin bu kapsamda yürüttükleri faaliyetlerden elde ettikleri kazançlara uygulanan kurumlar vergisi oranında herhangi bir değişikliğe neden olmayacağı ifade edilmiştir.

Bu hüküm, **2025 yılı ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlara** uygulanacaktır. Özel hesap dönemine tabi olan kurumların ise 2025 takvim yılında başlayan özel hesap dönemi ve izleyen vergilendirme dönemlerinde elde edilen kazançlar için geçerli olacaktır.

* *Bazı Yatırım ve Hizmetlerin Yap-İşlet-Devret Modeli Çerçevesinde Yaptırılması Hakkında Kanun*

** *Sağlık Bakanlığınca Kamu Özel İş Birliği Modeli ile Tesis Yaptırılması, Yenilenmesi ve Hizmet Alınması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun*

3. Vergi Usul Kanunu'nda (VUK)

a. Teminat uygulaması (Madde 5)

VUK'un 153/A maddesinin üçüncü ve müteakip fıkralarında; verilen sürede teminat yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi halinde istenilen teminat tutarının teminat alacağı olarak tahakkuk ettirilmesi ve bu alacağı gecikme zammı tatbik edilerek takip ve tahsiline yönelik hükümler yer almaktaydı. Anayasa Mahkemesi tarafından bu düzenlemeler iptal edilmişti.

7524 sayılı Kanun'un 5. maddesiyle Anayasa Mahkemesinin iptal kararında yer alan gerekçeler de dikkate alınarak söz konusu maddede değişiklikler yapılmıştır.

Yapılan düzenleme ile;

- ▶ Madde kapsamındaki mükelleflerden istenilecek teminatın üst sınırı belirlenmiş,
- ▶ Üçüncü ve dördüncü fıkralar kapsamında istenilen teminatın verilme süresi 30 günden 60 güne çıkarılmış,
- ▶ Üçüncü fıkra kapsamında yükümlülüklerini öngörülen şekilde yerine getiren mükelleflere teminatın iade edilmesi ve birinci fıkrada sayılan kişilerin teminat isteme tarihi itibarı ile tahakkuk etmiş tüm vergi borçlarından sorumlu olmamaları sağlanmıştır.

Yukarıdaki hükümler, Kanun'un yayım tarihinde (2 Ağustos 2024) yürürlüğe girmiştir.

b. Kıymetli madenlerin değerlendirilmesi (Madde 7 ve 8)

Vergi Usul Kanunu'nun 263. maddesinde değerlendirme ölçülerinden biri olan borsa rayici tanımlanmaktadır. Buna göre borsa rayici, gerek menkul kıymetler ve kambiyo borsasına, gerekse ticaret borsalarına kayıtlı olan iktisadi kıymetlerin değerlemeden evvelki son muamele gününde borsadaki muamelelerin ortalama değerlerini ifade etmektedir.

7524 sayılı Kanun'un 7. maddesiyle yukarıdaki hükümde yer alan "ticaret" ibaresinden sonra gelmek üzere "ve kıymetli madenler" ibaresi eklenmiştir. Böylelikle kıymetli madenler borsasında işlem gören kıymetli madenlerin değerlendirme işlemlerinde değerlendirme ölçüsü olarak borsa rayicinin kullanılabilmesi sağlanmıştır.

Diğer taraftan 7524 sayılı Kanun'un 8. maddesiyle VUK'a 274/A maddesi eklenmiştir. Bu madde uyarınca **altın, gümüş, platin ve paladyum gibi kıymetli madenler borsa rayici ile değerlendirilecektir**. Borsa rayici yoksa veya borsa rayicinin muvazaalı bir şekilde oluşturduğu anlaşılırsa değerlemeye esas bedel olarak, bu rayiç yerine maliyet bedeli esas alınacaktır.

Buna göre kıymetli maden üretim ve alım-satımı ile iştigal eden mükelleflerin aktiflerinde ticari mal olarak kayıtlı olanlar hariç olmak üzere, mükelleflerin aktiflerinde tasarruf amacıyla tutmuş oldukları kıymetli madenler ile kıymetli maden ile olan alacak ve borçlar borsa rayiciyle değerlendirilecektir.

Dolayısıyla kıymetli madenlere dayalı fiziki ya da kaydi olarak açılan mevduat hesapları ile kredi hesapları da borsa rayici ile değerlendirilecektir.

Ayrıca, kıymetli maden ile olan mevduat veya kredi sözleşmelerine müstenit alacaklar ve borçlar değerlendirme gününe kadar hesaplanacak faizleriyle birlikte dikkate alınacaktır.

Bunun yanı sıra, kıymetli madenlere dayalı olarak açılan mevduat hesapları ile kredi hesaplarından kaynaklı alacak ve

borçların değerlendirme günü kıymetine ircasına ilişkin olarak, mevcut uygulamada olduğu gibi VUK'un 280, 281 ve 285. maddelerinde (Alacak ve borçların değerlendirilmesi ve reeskont) yer alan hükümler geçerli olacaktır.

Yukarıdaki düzenlemeler, Kanun'un yayım tarihinde (2 Ağustos 2024) yürürlüğe girmiştir.

c. Vergi dairesinin bilgisi dışında ticari, zirai ve mesleki faaliyette bulunanlara uygulanacak vergi ziyai cezası (Madde 9)

Vergi Usul Kanunu'nun 344. maddesinde hangi fiillere ne kadar vergi ziyai cezası kesileceğine ilişkin hüküm yer almaktadır.

7524 sayılı Kanun'un 9. maddesiyle söz konusu maddeye yeni bir fıkra eklenmiştir. Buna göre mükellefiyet tesis ettirilmesi gerektiği halde bu zorunluluğa uyulmaksızın vergi dairesinin itilayı (bilgisi) dışında ticari, zirai veya mesleki faaliyette bulunmak suretiyle vergi ziyasına (kaybına) sebebiyet verilmesi durumunda, birinci, ikinci ve üçüncü fıkralara göre kesilecek **vergi ziyai cezası %50 artırılarak uygulanacaktır**. Bir başka deyişle yukarıdaki fiiller nedeniyle vergi ziyasına sebebiyet verilmesi durumunda vergi ziyai cezası; verginin 1 katı olarak kesilecek cezalarda 1,5 kat, verginin 3 katı olarak kesilecek cezalarda 4,5 kat olarak uygulanacaktır.

Aynı vergi türü ve dönemine ilişkin daha sonra yapılacak tarhiyatlar nedeniyle kesilecek vergi ziyai cezalarına da aynı artırım hükmü tatbik edilecektir.

Bu hüküm, Kanun'un yayım tarihinde (2 Ağustos 2024) yürürlüğe girmiştir.

d. Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının artırılması (Madde 10-13)

Usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezalarının caydırıcılığının azaldığı görüldüğünden daha yüksek tutarlar belirlenmiştir. Örneğin sermaye şirketleri için birinci derece usulsüzlük cezası 20.000 TL, ikinci derece usulsüzlük cezası da 10.000 TL'ye yükseltilmiştir. (Bu tutarlar 2024 yılında sırasıyla 1.100 TL ve 580 TL olarak uygulanmaktaydı.)

Ayrıca bir takvim yılı içerisinde VUK'un 353. maddesinin birinci fıkrasının (1) ve (2) numaralı bentleri uyarınca (fatura, serbest meslek makbuzu, gider pusulası, sevk irsaliyesi düzenlenmemesi ...) birden fazla özel usulsüzlük cezası kesilmesi durumunda caydırıcılığı artırmak amacıyla artan ceza uygulaması getirilmiştir.

Örneğin, 353. maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendi kapsamındaki belgelerin (fatura, serbest meslek makbuzu, gider pusulası vb.) düzenlenmemesi... halinde her bir tespit için sabit olarak uygulanan asgari ceza tutarı (2024 yılında 3.400 TL) tespit sayısına göre aşağıdaki gibi kademeli hale getirilmiştir. Aynı şekilde 353. maddenin birinci fıkrasının (2) numaralı bendi (sevk irsaliyesi, ÖKC fişi, giriş ve yolcu bileti gibi belgelerin düzenlenmemesi ...) kapsamında kesilecek olan cezalar da aşağıdaki tabloda görüldüğü şekilde uygulanacaktır:

1. Tespit 10.000 TL, 2. Tespit 20.000 TL, 3. Tespit 30.000 TL, 4. Tespit 40.000 TL, 5. Tespit 50.000 TL, 6. ve Sonraki Tespitler 100.000 TL gibi.

Yukarıda vergi cezalarıyla ilgili bölümler hakkında özet bilgiler verilmiştir. Ayrıntılı düzenlemeler 7524 sayılı Kanun'un 10 ilâ 13. maddelerinde yer almaktadır.

Bu hükümler, Kanun'un yayım tarihinde (2 Ağustos 2024) yürürlüğe girmiştir.

e. Vergi aslının uzlaşma kapsamından çıkarılması (Madde 14 ve 16)

Vergi Usul Kanunu'nun Ek 1. maddesinde "uzlaşma", ek 11. maddesinde ise "tarhiyat öncesi uzlaşma"ya ilişkin düzenlemeler yer almaktadır. Buna göre mükellefler;

- ▶ İkmalen, re'sen veya idarece tarh edilen vergilerle bunlara ilişkin vergi ziyai cezaları,
- ▶ Vergi incelemesine dayanılarak tarh edilecek vergiler ve bunlara ilişkin kesilecek vergi ziyai cezaları ile
- ▶ Kanunla belirlenen tutarı (2024 yılında 23.000 TL) aşan usulsüzlük ve özel usulsüzlük cezaları

için uzlaşma talebinde bulunabilmekteydiler.

7524 sayılı Kanun'un 14. maddesiyle **vergi aslı uzlaşma kapsamından çıkarılmıştır**. Bu değişiklik kapsamında, vergi aslına ilişkin hükümler Kanun'un ilgili maddelerinden çıkarılmak suretiyle gerekli değişiklikler de yapılmıştır.

Ayrıca 7524 sayılı Kanun'un 16. maddesiyle mevcut uzlaşma başvurularının VUK'un değiştirilmeden önceki hükümlerine göre sonuçlandırılması sağlanmaktadır. Buna göre 2 Ağustos 2024 tarihinden önce;

- ▶ Uzlaşma talep edildiği halde henüz uzlaşma günü verilmemiş,
- ▶ Uzlaşma günü verilmiş ancak uzlaşma görüşmesi yapılmamış ya da
- ▶ Çeşitli nedenlerle uzlaşma günü ertelenmiş veya
- ▶ Uzlaşma talep süresi geçmemiş,

olan vergi ve cezalara ilişkin 7524 sayılı Kanun'la değişmeden önce geçerli olan hükümler uygulanacaktır.

Yukarıdaki düzenlemeler, Kanun'un yayım tarihinde (2 Ağustos 2024) yürürlüğe girmiştir.

4. Katma Değer Vergisi Kanunu (KDVK)

a. Deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetlerde KDV istisnası (Madde 17)

KDV Kanunu'nun 13. maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, deniz ve hava taşıma araçları için liman ve hava meydanlarında yapılan hizmetlerin KDV'den istisna olduğuna dair hüküm yer almaktadır.

7524 sayılı Kanun'un 17. maddesiyle söz konusu bende; gezi, eğlence, spor ve amatör balıkçılık gibi faaliyetlerde kullanılan araçlar, **özel tekne ve yatların, deniz taşıma aracı olarak kabul edilmeyeceğine ilişkin hüküm eklenmiştir.**

Bu hüküm **1 Eylül 2024** tarihinde (yayımları izleyen ayın başında) yürürlüğe girecektir.

b. Devir alınan kurumların devreden KDV'lerinin indiriminde vergi incelemesi şartı (Madde 19)

KDV Kanunu'nun 17. maddesinin (4) numaralı fıkrasının (c) bendinin parantez içi hükmü uyarınca; şirketlerin birleşme, devir ve bölünme işlemleri dolayısıyla faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerce yüklenilen ve indirilemeyen vergiler, faaliyete başlayan veya devir ve bölünme sonrasında devredilen veya bölünen kurumların varlıklarını devralan mükellefler tarafından indirim konusu yapılabilmektedir.

7524 sayılı Kanun'un 19. maddesi ile faaliyetini bırakan, bölünen veya infisah eden mükelleflerin bünyesinde bulunan söz konusu sonraki döneme devreden KDV tutarlarının devralan şirkette indirilecek KDV olarak kullanılabilmesi için, bu KDV'nin doğruluğuna ilişkin gerekli incelemenin yapılması şartı getirilmiştir. İnceleme sonucuna göre indirim hakkı verilecektir. Bu incelemeler Vergi Usul Kanunu'nda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın yapılabilecektir.

İlgili düzenleme, Kanun'un yayım tarihinde (2 Ağustos 2024) yürürlüğe girmiştir.

c. Beş yıldan fazla devreden KDV'nin indirilememesi ve gider kaydı (Madde 20 ve 22)

KDV Kanunu'nun 30. maddesinde hesaplanan KDV'den indirilemeyecek katma değer vergileri sayılmaktadır. Aynı Kanun'un 58. maddesinde ise mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV ile mükellefçe indirilebilecek KDV'nin, gelir ve kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider olarak kabul edilmeyeceğine ilişkin düzenleme yer almaktadır.

7524 sayılı Kanun'un 20. maddesiyle KDV Kanunu'nun 30. maddesine, **beş takvim yılı süresince indirim yoluyla giderilemeyen KDV'nin indirilemeyeceğine** ilişkin hüküm eklenmiştir.

22. maddeyle ise KDV Kanunu'nun 58. maddesine yeni fıkralar eklenmiştir. Bu hükümlerle, beş takvim yılı veya daha fazla süreyle devreden KDV tutarlarının, indirim KDV hesaplarından çıkarılarak özel bir hesaba alınması, mükellefin talebine bağlı olarak yapılacak vergi incelemesi sonucuna göre de gelir veya kurumlar vergisinin tespitinde gider olarak dikkate alınması imkânı sağlanmıştır.

Buna göre özel hesaba alınan sonraki döneme devreden KDV'nin, **3 yıl içinde mükellefler tarafından yapılacak talep** üzerine, Vergi Usul Kanunu'nda düzenlenen zamanaşımı süreleri ile bağlı olmaksızın **talep tarihinden itibaren bir yıl içerisinde yapılacak vergi** incelemesi sonucunda incelemenin tamamlandığı yıla ilişkin gelir veya kurumlar

vergisinin tespitinde gider olarak dikkate alınabilecektir. Bu suretle talepte bulunulmayan katma değer vergisi gider yazılamayacaktır.

Bu düzenlemeler, **1 Ocak 2030** tarihinde yürürlüğe girecektir.

d. KDV iade yöntemi olarak vergi incelemesinin esas alınması (Madde 21)

7524 sayılı Kanun'un 21. maddesiyle KDV Kanunu'nun "Yetki" başlıklı 36. maddesine "Bu Kanun hükümleri uyarınca iade hakkı doğuran işlemlerden kaynaklanan iade taleplerinin vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirilmesi esastır." cümlesi eklenmiştir.

Bu düzenlemeyle, KDV iadesinin esas itibarıyla vergi inceleme sonucuna göre yerine getirileceği hüküm altına alınmış ancak mükelleflerin vergiye uyum seviyelerine göre Bakanlığa YMM raporu veya herhangi bir rapor almadan iade yöntemlerini belirleme konusunda yetki verilmiştir.

Bu hüküm, **1 Eylül 2024** tarihinde (yayımları izleyen ayın başında) yürürlüğe girecektir.

e. Yabancı kurumlarda deprem bölgesinde yaptırılacak bazı inşaatlar dolayısıyla bu kurumlara yapılan teslim ve hizmetlerde KDV istisnası (Madde 23)

7524 sayılı Kanun'un 23. maddesiyle KDV Kanunu'na geçici 45. madde eklenmiştir.

Buna göre 6 Şubat 2023 tarihinde meydana gelen depremler nedeniyle genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, **genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine başlanmak üzere**, konut, iş yeri, okul, öğrenci yurdu, hastane, ibadethane, kültür ve sanat merkezi, kütüphane gibi taşınmazların inşasına ilişkin **yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına 1 Ocak 2024 tarihinden itibaren yapılan teslim ve hizmetler 31 Aralık 2025 tarihine kadar** KDV'den istisna olacaktır.

Aynı yerlerde genel bütçeli kamu idareleri ile yabancı devlet kurum ve kuruluşları arasında imzalanan protokol kapsamında genel bütçeli kamu idarelerine başlanacak konutların yabancı devlet kurum ve kuruluşlarına teslimleri de 31 Aralık 2025 tarihine kadar KDV'den istisna edilecektir.

Ayrıca bu kapsamdaki işlemler nedeniyle yüklenilen verginin indirim ve iadesi de mümkün bulunmaktadır.

Kanun'un yayım tarihinde (2 Ağustos 2024) yürürlüğe girmiştir.

5. Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun (6183 Sayılı Kanun)

7524 sayılı Kanun'un 1. maddesiyle, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na tabi kamu idareleri ile bu idarelere bağlı döner sermaye işletmelerinin, mahkeme kararları ve icra dairelerinin ödeme veya icra emirleri üzerine

yapılacak ödemelerde de "Borcu yoktur belgesi" aranılması yönünde Hazine ve Maliye Bakanına yetki verilmesine yönelik düzenleme yapılmıştır.

Kanun'un yayım tarihinde (2 Ağustos 2024) yürürlüğe girmiştir.

6. Serbest Bölgeler Kanunu

3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun geçici 3. maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendinin ilk cümlesinde, serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan mükelleflerin bu bölgelerde imal ettikleri ürünlerin satışından elde ettikleri kazançlarının gelir veya kurumlar vergisinden müstesna olduğuna dair hüküm yer almaktaydı.

7524 sayılı Kanun'un 24. maddesiyle yukarıdaki maddede yer alan "imal ettikleri ürünlerin" ibaresi "imal ettikleri ürünlerin yurt dışına" şeklinde değiştirilmiştir.

Bu değişiklikle, serbest bölgelerde üretim faaliyetinde bulunan kurumların **imal ettikleri ürünleri münhasıran yurt dışına satmalarından (ihracattan) elde ettikleri kazançların istisna olması**, yurt içine yaptıkları satışlardan elde edilen kazançlara tanınan istisnanın ise kaldırılması sağlanmıştır.

Bu hüküm, **1 Ocak 2025 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara** uygulanmak üzere yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

7. Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun

5597 sayılı Kanun*'un 1. maddesi uyarınca yurt dışına çıkış yapan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarından çıkış başına 150 TL harç alınmaktaydı.

Yurt dışına çıkış harcının mükellefi, yurt dışına çıkış yapan kişilerdir. Ancak, çıkış tarihi itibarıyla yurt dışında oturma izni bulunanlardan, 7 yaşını doldurmamış olanlardan, pasavan ve benzeri belgelerle çıkış yapanlardan, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne kimlik belgesiyle çıkış yapanlardan ve yurt dışına ticari amaçla sefer yapan kara, deniz, hava ve demiryolu toplu taşıma ve yük taşıma araçlarının mürettebatından yurt dışına çıkış harcı alınmamaktadır.

7524 sayılı Kanun'un 51. maddesi ile yurt dışına çıkış harcı **150 TL'den 500 TL'ye çıkarılmıştır**. Bu tutar her yıl yeniden değerlendirilme oranında artırılabilecektir.

Ayrıca her yılın Ocak ayının 10. günü sonuna kadar yapılan yurt dışına çıkışlarda, bir önceki yılda o yılın sonu itibarıyla geçerli tutar üzerinden harç ödemiş olanların bu ödemelerinin geçerli kabul edilecektir.

Bu hüküm, 12 Ağustos 2024 (yayımlarını izleyen 10. günde) tarihinde yürürlüğe girecektir.

* *Yurt Dışına Çıkış Harcı Hakkında Kanun ile Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun*

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş.'ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Rakibi kötüleme rekabet ihlali sayılır mı?

Bir teşebbüsün rakibi veya ürünleri hakkında karalayıcı beyanlarda bulunması rekabet kurallarını ihlal eder mi? İhlal sayılıyorsa hangi rekabet kuralları kapsamında değerlendirilmeli; 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanundaki (RK) rekabet kuralları mı, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunundaki (TTK) haksız rekabet hükümleri mi? Peki kötüleyen teşebbüs hâkim durumda olsaydı yaklaşım değişir miydi? Bu soruların cevaplarını açık bir şekilde cevaplamak kolay değil, dünya genelinde somut bir görüş birliği olduğunu da henüz söyleyemeyiz. Bir rakibin ürün veya hizmetini kötülemek çoğunlukla haksız ticaret kuralları kapsamında değerlendirilmektedir¹. Ancak Fransa ve Danimarka rekabet otoritelerinin hâkim durumdaki teşebbüsün rakibini kötülemesinin hâkim durumunu kötüye kullanma sonucu doğurabileceğine ilişkin aldığı kararlar Komisyon'u etkilemiş görünüyor. Geçtiğimiz hafta yayımlanan duyuruya göre bir ilaç üreticisinin kötüleme davranışlarına yönelik sunduğu taahhütler Komisyon tarafından kabul edildi².

Komisyon vs. Vifor Kararı

Duyuruya göre Vifor'un birçok Avrupa ülkesinde intravenöz demir ilaçları pazarında hâkim durumda olabileceğine dair öncül tespitte bulunulmuştur. Komisyon, Vifor'un Avrupa'daki en yakın rakibi Pharmacosmos tarafından pazarlanan bir demir eksikliği ilacı Monofer'in güvenilirliği hakkında yanıltıcı bilgiler yayarak uzun yıllar boyunca intravenöz demir tedavisi pazarında rekabeti kısıtlamış olabileceğinden bahsetmektedir. Buna göre, Vifor'un öncelikle sağlık çalışanlarını hedef alan açıklamaları, Monofer'in ilgili pazarda kabul görmesini haksız yere engellemiş olabilir ve Vifor'un kendi çok satan intravenöz demir ilacı Ferinject'i rekabetten korumayı amaçladığı söylenebilir. Komisyon'un ön mütalasında görüşü söz konusu eylemlerin hâkim durumun kötüye kullanılması anlamına gelebileceği yönündedir.

Vifor tarafından aşağıda 10 yıl süreyle uygulanmak üzere sunulan taahhütler sorunları gidermede yeterli görülmüştür:

- Vifor tarafından Monofer'in güvenilirliği ile ilgili daha önce yayılan yanıltıcı bilgilerin etkilerini düzeltilmesi ve ortadan kaldırılması için kapsamlı ve çok kanallı bir iletişim kampanyası başlatılacaktır:
 - Önemli sayıda sağlık mesleği mensubuna e-posta, posta ve yüz yüze toplantılar yoluyla kısa ve gerçeklere dayalı açıklayıcı bir tebliğ sunmak;
 - Tebliği web sitesinde görünür bir şekilde yayınlamak;
 - Tebliği önde gelen tıp dergilerinde yayınlamak,
 - Pharmacosmos da dahil olmak üzere üçüncü tarafların sağlık mesleği mensuplarıyla iletişim kurarken bu tebliği kullanmalarına izin vermek.
- Monofer'in Ürün Özellikleri Özeti'ne dayanmayan veya kontrollü bire bir çalışmalardan elde edilmeyen bilgileri kullanarak Monofer'in güvenilirliği hakkında yazılı veya sözlü harici tanıtım ve tıbbi iletişimde bulunulmayacaktır.

¹ Council Directive 2005/29/EC, concerning unfair business-to-consumer commercial practices in the internal market eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32005L0029;

² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_3907

c. Uyumlu sağlamak için, ilgili tüm harici tanıtım ve tıbbi iletişimlerin yanı sıra, personelin yıllık dahili eğitimleri ve bir uyum sertifikasyon sistemi de dahil olmak üzere bir dizi önlem ve güvence sistemleri uygulanacaktır.

Bu kararın ardından, Komisyon'un bir başka ilaç firması Teva hakkında yürüttüğü diğer iddialarla birlikte kötüleme davranışını da konu alan soruşturma ilgiyle takip edilmelidir³.

Türkiye uygulaması

Rakibin kötülenmesi yoluyla haksız rekabet TTK'nın 55. maddesinde *"başkalarının veya onların mallarını, iş ürünlerini, fiyatlarını, faaliyetlerini veya ticari işlerini yanlış, yanıltıcı veya gereksiz yere incitici açıklamalarla kötülemek"* şeklinde düzenlenmiştir. Bu faaliyetle rakip üzerinde olumsuz etki bırakmak ve rakibin itibarına zarar vermek suretiyle ticari avantaj sağlanması amaçlanmaktadır. Rakibin kötülenmesine ilişkin düzenlemelere TTK dışında Ticari Reklam ve Haksız Ticari Uygulamalar Ticari Yönetmeliği'nde de yer verilmiştir. İlgili yönetmelikte kötüleme *"reklamlar hiçbir kişi, kurum ya da kuruluşu, endüstriyel, ticari ya da diğer bir faaliyeti veya mesleği, malı ya da hizmeti, reklamı veya ticari markayı aşağılayarak ya da alay konusu ederek veya benzeri herhangi bir biçimde kötüleyemez"* şeklinde yasaklanmıştır.

Rekabet Kurulunun konuyu en detaylı şekilde ele aldığı güncel EAE Asansör⁴ kararından önce bazı kararlarında⁵ kötüleme davranışı ile ilgili analizlerde bulunduğu görülmektedir. Bu kararlarda rakibi kötüleme, iftira gibi davranışların 4054 sayılı Kanun kapsamında olmadığı ifade edilmiştir. Ayrıca, kötüleme davranışlarının hâkim durumdaki teşebbüsler ya da teşebbüs birlikleri tarafından gerçekleştirilmesinin tek başına kötüye kullanma olarak değerlendirilip 6. maddenin uygulanmasına yol açmayacağı belirtilmiştir. 2018 yılında alınan elektrik dağıtım kararlarında⁶ diğer pek çok davranışla birlikte kötüleme de şikâyet konusu olmuştur. Bununla birlikte, söz konusu kararlarda ihlal tespiti yapılırken kötüleme davranışına özel bir değerlendirme yapılmamıştır; ihlal tespiti daha çok teşebbüslerin diğer eylemleriyle gerekçelendirilmiştir.

İki teşebbüsün uyumlu şekilde davranarak göz içine uygulanan tedavilerde talebi daha pahalı ilaca kaydırarak şekilde ucuz olan ilaca yönelik yanıltıcı bilgilerle olumsuz tanıtım yapması bir başka kararda⁷ 4. madde ihlali olarak yorumlanmıştır. Her ne kadar İdare Mahkemesi tarafından iptal edilmiş⁸ olsa da karar Kurul'un yatay anlaşma sonucunda rekabeti sınırlama amaçlı yapıldığı tespit edilen bir kötüleme eylemini rekabet hukuku kapsamında değerlendirebileceğini göstermektedir.

Kurul'un konuyla ilgili en güncel yaklaşımını içeren EAE Asansör kararında şikâyetçinin iddiasına göre EAE Asansör alıcılara rakibin ürünlerinin yandığı, sertifikasyonunun bulunmadığı gibi yanıltıcı ve kötüleyici beyanlarda bulunarak kendi ürünlerini

satmaya çalışmaktadır. Yapılan değerlendirmede davranışların kötüye kullanma teşkil edip etmediğinin değerlendirilebilmesi için davranışların piyasadaki rekabeti bozup bozmadığının ve tüketici zararına yol açıp açmadığının ortaya konulmasının önemli olduğunun altı çizilmiştir. Ayrıca, kötüye kullanma değerlendirmesi her ne kadar rakiplere yönelik gerçekleştirilen davranışlar üzerinden incelemeye alınsa da değerlendirmenin esasını, bu davranışların pazarda etkin rekabet edebilmek için gerekli parametreleri bozacak ve nihai olarak tüketici refahında azalmaya sebep olacak bir sonuca yol açıp açmadığı meselesi oluşturmaktadır. Bu çerçevede, hâkim durumun kötüye kullanıldığının tespitinde hâkim durumdaki teşebbüsün bu durumun getirdiği avantajdan faydalanarak pazardaki rekabeti sınırlayacak ve tüketici refahı üzerinde olumsuz sonuç doğuracak davranışların kötüye kullanma teşkil edeceği anlaşılmaktadır. Böylece, hâkim durumdaki teşebbüs tarafından gerçekleştirilen her türlü davranışın değil, hâkim durumdaki teşebbüs tarafından uygulanan ve bütüncül değerlendirildiğinde pazardaki rekabet koşullarını bozan veya bozabilecek nitelikte olan, tüketici refahına olumsuz şekilde etki edebilecek nitelikteki davranışların kötüye kullanma olarak nitelendirilmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

Yapılan değerlendirmede, incelenen davranışın tek bir ihale özelinde, tek bir müşteriye yönelik olarak ortaya çıktığı dikkate alındığında ilgili eylemin pazarın rekabet yapısı üzerinde etki doğurmasının beklenmediği belirtilmiştir. Buna istinaden, EAE'nin ilgili davranışının rakiplerin pazara erişimini kısıtlamaya, rakip ürünlerin bulunurluğunu/erişilebilirliğini veya rakiplerin fiyat dışındaki rekabet parametreleri bakımından tercih edilebilirliğini azaltmaya ve bu suretle pazardaki rekabeti sınırlandırmaya elverişli olmadığı değerlendirilmiştir.

Bunun yanında, kararda incelenen davranışların TTK'nın 54. maddesi ve devamı hükümleri çerçevesinde incelenebileceği belirtilmiştir. Rekabet hukukunun mal ve hizmet piyasalarındaki rekabet sürecinin tesis edilmesi amacıyla makroekonomik politikalarla tamamlayıcı nitelikte olan ve daha geniş bir perspektiften bakmayı zorunlu kılan bütüncül bir yaklaşımı ifade ettiği ve bu açıdan bir yanda kamusal menfaatine hizmet ederken, diğer yanda ise bu kamusal yönüyle bireysel menfaatlara nüfuz ettiği dile getirilmiştir. Buna karşın, haksız rekabet hukuku ile ekonomik ilişkiye dahil olan piyasa katılımcılarının dürüstlük kuralına aykırı davranış veya uygulamaları neticesinde zarar gören veya zarar görme ihtimali bulunanların bireysel iktisadi menfaati korunmaktadır. İlaveten, rakip hakkında kötüleyici beyanlarda bulunulması suretiyle rakip rekabet teşkil eden davranışların geçmişten günümüze kadar çeşitli Yargıtay kararlarına da konu olduğu ifade edilmiştir. Yargıtay, konusunu bu tür davranışların oluşturduğu hukuki uyuşmazlıkların çözümünde 6012 sayılı Kanun veya ilgisine göre 6098 sayılı Kanun kapsamında ve her halükârda haksız rekabet müessesesi temelinde değerlendirmelerde bulunmuştur. Bu yönüyle bakıldığında dahi, kötüleme beyanlarına dayanan

³ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_22_6062

⁴ 12.01.2023 tarihli ve 23-03/39-16 sayılı Kurul kararı

⁵ 27.12.2007 tarihli ve 07-92/1175-459 sayılı, 13.12.2012 tarihli ve 12-64/1636-599 sayılı, 10.11.2015 tarihli ve 15-40/667-230 sayılı, 15.10.2020 tarihli ve 20-46/618-270 sayılı Kurul kararları

⁶ 20.02.2018 tarihli ve 18-06/101-52 sayılı; 08.08.2018 tarihli ve 18-27/461-224 sayılı; 01.10.2018 tarihli ve 18-36/583-284 sayılı Kurul kararları

⁷ 21.01.2021 tarihli ve 21-04/52-21 sayılı Kurul kararı

⁸ Ankara 13. İdare Mahkemesi 30.12.2022 tarihli, E:2022/2274, K:2022/2912

davranışlardan doğan uyuşmazlıkların adli yargı mercileri nezdinde çözümlendiği görülmekte, Kurulun görev alanına giren bir hususun söz konusu olmadığı değerlendirilmektedir.

Sonuç itibarıyla, önceki kararlarıyla paralel şekilde, kötüleme beyanlarına dayalı davranışlardan kaynaklı uyuşmazlığın adli yargı mercilerince çözülmesi gerektiğinin, Kurul'un görev alanına giren bir hususun olmadığına altı çizilmiştir.

Kanımızca bu karardan kötüleme davranışının rekabet hukuku bağlamında asla değerlendirilemeyeceği sonucu çıkarılmamalıdır. Kararın pek çok yerinde davranışın pazarın rekabetçi yapısı üzerinde etki doğurmasının beklenmediği ya da mümkün olmadığına dair vurgu yapılmıştır. Dolayısıyla pazarın özellikleri ve dinamikleri, kötüleme davranışına rakibin dışlanmasına elverişli neticeler doğurma imkânı tanıyorsa farklı bir yaklaşım benimsenmesi mümkün olabilir. Örneğin, Fransa rekabet otoritesinin konuya ilişkin kararları⁹ ilaç, elektrik ve telekomünikasyon gibi hâkim durumda teşebbüslerin bulunmasına imkân tanıyan sektörleri kapsamaktadır. Danimarka'da da faaliyet gösterebilmek için kalifiye ve özel yetişmiş elemana bağımlı ambulans hizmetleri pazarı kötüleme davranışı neticesinde dışlanmanın gerçekleşebileceği bir pazar olarak değerlendirilmiştir¹⁰. Dolayısıyla, hâkim durumda bulunan bir teşebbüsün varlığı ile kötüleme davranışı ve pazara muhtemel etkisi arasında muteber bir ilişkisinin kurulması halinde Kurul'un mevcut yaklaşımının değişmesi muhtemeldir. Komisyon'un son kararı da dikkate alındığında, bu ihtimal göz ardı edilmemelidir. Bunun yanında, böyle bir vaka olması halinde, beyanların üçüncü tarafların ve alıcıların tarafsız

karar almasına mâni olacak şekilde nesnel olarak yanıltıcı olup olmadığı gibi hususların incelenmesi de önemli olacaktır. Bugüne kadarki Kurul içtihadı buna yönelik değerlendirmeler içermemektedir, ancak Fransa uygulamasında kötülemenin açıkça yanıltıcı veya doğrudanmı iddialara dayanması gerekliliğinin kabul görmesi yol gösterebilir. Fakat genel olarak kötülemenin veya karalamanın muğlak bilgiler, çalışmaların eksik veya öznel sunumu (veya geçerliliğini yitirmiş çalışmalara dayanılması), destekleyici kanıtlar olmaksızın rakibe ilişkin güvenilirlik endişelerinin dile getirilmesi gibi alıcının objektif karar almasına engel olabilecek her türlü davranışı içerebileceği yönünde görüşlerin de bulunduğu unutulmamalıdır.

Sonuç

EAE Asansör kararıyla birlikte Kurul rakipleri kötüleme davranışının nasıl ele alınması gerektiği konusunda tavrını haksız rekabet hukukundan yana koymuş görünüyor. Ancak Komisyon'un geçen hafta aldığı karar ve öncesinde diğer ülkelerde yaşanan gelişmeler dikkate alındığında bu yaklaşımın değişme ihtimali azımsanmamalıdır. Özellikle hâkim durumda bulunan teşebbüslerin bulunduğu durağan pazarlarda, davranışın pazar yapısında olumsuz etkisinin bulunma ihtimali varsa ihlal tespiti yapılabilir. Tabii bu durumda pazarın olumsuz sonuç doğurmaya elverişli bir yapısının olup olmadığı, eylemin gerçekleştiren teşebbüsün pazardaki konumu ile davranış ve neticeleri arasında tutarlı ve kuvvetli bir nedensellik bağının kurulup kurulmadığı, kötülemenin sistematik şekilde gerçekleşip gerçekleşmediği gibi birçok kriterin birlikte ele alınması gerekecektir.

⁹ France Telecom, n.07-D-33; GEG, n.09-D-14; Schering-Plough/Arrow, n.13-D-21; Sanofi-Aventis, n.13-D-11; Janssen Cilag, n.17-D-25; Novartis-Roche, n.10-D-32

¹⁰ Falck has abused its dominant position by excluding BIOS from the Danish market for ambulance services (kfst.dk)

Bu makalede yer alan açıklamalar, yazarının konu hakkındaki kişisel görüşünü yansıtmaktadır. Makaledeki bilgi ve açıklamalardan dolayı EY ve/veya Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. ye sorumluluk iddiasında bulunulamaz. Mevzuatın sık değiştirilen ve farklı anlayışlarla yorumlanabilen yapısı nedeniyle, herhangi bir konuda uygulama yapılmadan önce konunun uzmanlarından profesyonel yardım alınmasını tavsiye ederiz.

Issues introduced by Law numbered 7524

The regulations containing amendments to the Tax legislation, of Law No. 7524 published in the Official Gazette dated August 2, 2024 are called to your attention below:

- ▶ Portion, not exceeding annual gross wage amount in that year, of fair value amount of share certificates granted to employees by employers having techno-enterprise company nature free of charge or at a discount and accepted as wages on date on which they are granted shall be exempted from income tax. (Effective Date: August 2, 2024)
- ▶ According to the provisions of Law No. 6563 on the Regulation of Electronic Commerce, payments made by intermediary service providers and electronic commerce intermediary service providers to service providers and electronic commerce service providers due to their activities within the scope of the Law have been included in the scope of income and corporate tax withholding. (Effective Date: January 1, 2025)
- ▶ “Domestic minimum corporate tax” practice has been introduced. Accordingly, the corporate tax calculated cannot be less than 10% of the corporate income before deductions and exemptions. (Effective Date: Year 2025 and subsequent period income)
- ▶ Regulations related to “Local and global minimum complementary corporate tax” have been added to the Corporate Tax Law.
- ▶ With the build, operate and transfer model, the corporate income tax rate to be applied to income obtained within the scope of public-private cooperation projects has been increased to 30%. (Effective Date: Year 2025 and subsequent period income)
- ▶ The precious metals that taxpayers have held in their assets for the purpose of saving, as well as the receivables and debts related to precious metals will be valued with the fair value of the stock exchange. (Effective Date: August 2, 2024)
- ▶ Irregularity and special irregularity fines have been increased. (Effective Date: August 2, 2024)
- ▶ Tax principal has been excluded from the scope of reconciliation. (Effective Date: August 2, 2024)
- ▶ VAT exemption will not be applied for the vehicles used in activities such as sightseeing, entertainment, sports and amateur fishing, as well as services provided in ports for private boats and yachts. (Effective Date: September 1, 2024)
- ▶ Value added tax, which cannot be eliminated by means of a deduction for five calendar years, will not be deductible. VAT amounts deferred for five calendar years or more will be transferred into a special account by omitting from deductible VAT accounts and may be taken into account as an expense in determining income or corporate tax according to the result of the tax inspection to be conducted depending on the taxpayer's request. (Effective Date: January 1, 2030)

- ▶ The exemption granted in scope of income of entities engaged in production activities in free zones from their domestic sales has been abolished. (Effective Date: Income obtained as of January 1, 2025)
- ▶ Departure fee has been increased to TRY 500 from TRY 150 and shall be increased at re-valuation rate each year. (Effective Date: August 12, 2024)

Is disparaging a competitor considered a violation of competition?

Disparaging a competitor's product or service is often considered unfair trade rules. However, the decisions taken by the French and Danish competition authorities stating that disparaging a competitor could result in abusing a dominant position seem to have influenced the Commission. In a notice published last week, commitments made by a pharmaceutical manufacturer to address abusive behavior were accepted by the Commission¹.

It is mentioned that Vifor, which emphasizes that it may be dominant in the intravenous iron deficiency treatment market, may have restricted competition for many years by spreading misleading information about the reliability of an iron deficiency drug, Monofer, marketed by Pharmacosmos, the closest competitor of Vifor. The commitments presented below by Vifor for implementation for a period of 10 years have been deemed sufficient to resolve the problems:

- A comprehensive and multi-channel communication campaign will be launched by Vifor to correct and eliminate the effects of previously disseminated misleading information about Monofer's reliability.
- No written or oral external promotional and medical communication will be made about the reliability of Monofer using information that is not based on Monofer's Product Characteristics Summary or not obtained from controlled one-on-one studies.
- To ensure compliance, a number of measures and assurance systems will be implemented, including all relevant external promotional and medical communications, as well as annual internal training of personnel and a compliance certification system.

Practice in Türkiye

It is seen that the Competition Board has analyzed the disparaging behavior in some of its decisions before² the current EAE Asansör³ decision, in which the issue has been considered in the most detailed way. In these

decisions, it was stated that behaviors such as disparaging an opponent and slander are not covered by the Law No. 4054. In addition, it was stated that the realization of abusive behavior by dominant undertakings or associations of undertakings alone will not be considered as abuse and will not lead to the application of Article 6. The Competition Board has also maintained this view in its EAE Asansör decision.

In our opinion, it should not be inferred from these decisions that disparaging behavior can never be evaluated in the context of competition law. In many parts of the decision, it was emphasized that it was not expected or possible for the behavior to have an impact on the competitive structure of the market. Therefore, if the market characteristics and dynamics allow the disparaging behavior to have consequences favorable for the exclusion of the competitor, it may be possible to adopt a different approach. Especially in stationary markets where there are dominant undertakings, violation detection can be made if there is a possibility that the behavior may have a negative impact on the market structure. Of course, in this case, many criteria will have to be considered together, such as whether there is a structure of the market that is conducive to negative consequences, whether a consistent and strong causal link can be established between the position of the undertaking performing the action in the market and its behavior and consequences and whether disparaging occurs systematically or not.

¹ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_24_3907

² Decisions of the Board dated 27.12.20007 and numbered 07-92/1175-459, dated 13.12.2012 and numbered 12-64/1636-599, dated 10.11.2015 and numbered 15-40/667-230 and dated 15.10.2020 and numbered 20-46/618-270.

³ Board Decision dated 12.01.2023 and numbered 23-03/39-16.

Explanations in this article reflect the writer's personal view on the matter. EY and/or Kuzey YMM ve Bağımsız Denetim A.Ş. disclaim any responsibility in respect of the information and explanations in the article. Please be advised to first receive professional assistance from the related experts before initiating an application regarding a specific matter, since the legislation is changed frequently and is open to different interpretations.

Temmuz ayı "Gümrükte Gündem"i belirleyen başlıca gelişmeler, 87.04 tarife pozisyonundaki Çin menşeli bazı araçların yatırım teşvik belgesi ile ithali durumunda ek mali yükümlülük uygulamasındaki değişiklikler, Limanlar Kanunu'nda yapılan değişiklikler, 84.19, 76.07, 96.13, 44.11, 55.08 ve alakalı tarifelerdeki dampainge karşı alınan önlemlerin süresine ilişkin düzenlemeler, bebek arabaları ve aksam parçaları ithalinde uygulanacak gözetim kurallarının eklenmesi ile son olarak bazı şarj edilebilir hibrit araçlar için ÖTV düzenlemesinin yapılması olmuştur.

Yukarıda bahsi geçen konulara ilişkin detaylar ile öne çıkan gümrük ve uluslararası ticaret konularını aşağıda bulabilirsiniz.

1. 87.03 tarife pozisyonunda sınıflandırılan ve Çin menşeli olan kimi araçların yatırım teşvik belgesi ile ithalinde ek mali yükümlülük uygulanmayacaktır.

08.06.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan ve 08.07.2024 tarihinde yürürlüğe girmiş olan 8639 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı eki İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar'la, 31.12.2020 tarih ve 3351 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe giren İthalatta İlave Gümrük Vergisi Uygulanmasına İlişkin Karar'a ekli EK-1 sayılı tabloya, 87.03 tarife pozisyonundaki 30 farklı GTİP numarasında sınıflandırılan ve büyük çoğunluğu içten yanmalı pistonlu motorlara sahip binek otomobillerden oluşan 30 satır eklenmiş, bu satırlardaki vergi oranı sütunlarının tamamına "%0" oranı derçe edilmiş, yine aynı satırlarda (18) no.lu dipnot numarasına yer verilmiştir.

Yapılan düzenlemeler çerçevesinde;

- ▶ İlk olarak, 08.07.2024 tarihinde yürürlüğe girmek üzere, 08.06.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan karar ile, 87.03 tarife pozisyonundaki 30 farklı GTİP numarasında sınıflandırılan binek otomobillerin Çin menşeli olanlarının ithalinde 7.000 ABD dolarından düşük olmamak üzere, %40 oranında ilave gümrük vergisi tahsil edilmesi öngörülmüştür;
- ▶ Sonrasında işbu ilave gümrük vergisi, ek mali yükümlülük olarak değiştirilmiş,
- ▶ Son olarak ise, söz konusu ek mali yükümlülüğün, yatırım teşvik belgesi kapsamında gümrük vergisinden muaf olarak ithal edilecek binek otomobiller için uygulanmayacağı yönünde düzenleme yapılmıştır.

Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

2. 618 Sayılı Limanlar Kanunu'nda yapılan değişiklik ile Türk limanlarına gelen/giden ticari gemilerin saldıkları sera gazı emisyonlarının karşılığı olarak gemi sahiplerinden bedel alınması kararlaştırıldı.

09.07.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 7519 Sayılı Kanun ile, 618 Sayılı Limanlar Kanunu'na ek madde eklenmiştir.

Bu ek madde ile yük veya yolcu elleçleme amacıyla limanlarımıza gelen veya limanlarımızdan ayrılan ticari gemilerin saldıkları sera gazı emisyonlarının karşılığı olarak gemi sahiplerinden alınacak bedellerin doğrulanana sera gazı emisyonları ile AB ETS

güncel karbon fiyatı temel alınarak belirleneceği, bu bedelin her yıl, bir sonraki yılın Eylül ayı sonuna kadar bir önceki yılın toplam bedeli olarak ödeneceği ve tahsil edilen tutarların genel bütçeye özel gelir olarak kaydedileceği kararlaştırılmıştır.

Ayrıca uygulamaya yönelik olarak, kapsama alınacak gemilerin cinsi, sefer bölgesi, tonajı, gemilerden alınacak emisyon bedeli oranları, emisyonların izlenmesi, raporlanması ve doğrulanmasına ilişkin usul ve esasların Cumhurbaşkanı tarafından çıkarılacak Yönetmelik'le belirleneceğine yer verilmiştir.

Bu Kanun yayımı tarihinde (09.07.2024) yürürlüğe girmiştir.

3. Bazı ısıtıcılar, alüminyum şerit, gazlı çakmaklar, laminat parkeler ile sentetik ve suni ipliklere uygulanan dumpinge karşı önlemler, 2025 yılının ilk yarısında sona erecektir.

23.07.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2024/22) ile ilan edildiği üzere 84.19, 76.07, 96.13, 44.11, 55.08, 55.09, 55.10 ve 55.11 tarifelerinde sınıflandırılan bazı eşyaya uygulanmakta olan mevcut dumpinge karşı önlemlerin süresi 2025 yılının ilk yarısında dolacaktır.

Anılan Tebliğ'de, 84.19, 76.07, 44.11 tarifelerinde sınıflandırılan; eşya tanımına ve menşe ülkesine yer verilmiş olan eşyaya uygulanmakta olan mevcut dumpinge karşı önlemlerin bitiş süresi 04.01.2025 olarak belirlenmiştir.

Aynı zamanda, sırasıyla 96.13, 55.08, 55.09, 55.10, 55.11 tarifelerinde bulunan ve eşya tanımları ile menşe ülkelerine yer verilen eşyaya uygulanmakta olan dumpinge karşı önlemlerin bitiş süresi 96.13 tarifesi için 07.01.2025 ve 55.08, 55.09, 55.10, 55.11 tarifeleri için ise 22.05.2025 olarak kararlaştırılmıştır.

NGGS'ye ilişkin başvuru formuna Ticaret Bakanlığının "https://www.ticaret.gov.tr/ithalat" uzantılı internet sitesinden sırasıyla "Ticaret Politikası Savunma Araçları", "Damping ve Sübvansiyon", "Başvuru ve Soru Formları" sekmeleri takip edilerek erişilebilir.

İlgili yerli üretici veya üreticilerin veya yerli üretim dalı adına hareket ettiğini tevsik eden gerçek veya tüzel kişi ya da kuruluşların başvurularını yeterli delillerle desteklemeleri esastır.

Yeterli deliller ile desteklenmiş yazılı başvuruların, ilgili önlemin sona erme tarihinden en geç üç ay önce, başvuru sahiplerinin kendilerine ait Kayıtlı Elektronik Posta (KEP) adreslerinden Ticaret Bakanlığının aşağıda yer alan KEP adresine gönderilmesi gerekmektedir.

Yürürlükte bulunan dumpinge karşı önlem, NGGS sonuçlanıncaya kadar yürürlükte kalmaya devam etmektedir.

Bu Tebliğ, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

4. 87.15 tarife pozisyonunda sınıflandırılan bebek arabaları ile aksam ve parçaların ithalinde gözetim uygulaması getirilmiştir.

25.07.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2024/7) uyarınca 8715.00.10.00.00 ve 8715.00.90.00.00 gümrük tarife istatistik pozisyonu (GTİP) numaralarında sınıflandırılan bebek arabaları ile aksam ve parçalar tanımlı eşyadan birim gümrük kıymeti aşağıda gösterilen eşik değerlerin altında kalanların ithalinde, Ticaret Bakanlığınca (İthalat Genel Müdürlüğü) düzenlenecek gözetim belgesi aranacaktır.

GTİP	Eşyanın tanımı	Birim gümrük kıymeti
8715.00.10.00.00	Bebek arabaları	100 (ABD doları/Adet)
8715.00.90.00.00	Aksam ve parçalar	25 (ABD doları/Kg*)

* Kg: Brüt Ağırlık

Yukarıda belirtilen eşya ancak gözetim belgesi ile ithal edilecektir. Gözetim belgesi taleplerine ilişkin başvurular, Gümrükler Tek Pencere Sistemi kapsamında Ticaret Bakanlığının internet sayfasında (www.ticaret.gov.tr) yer alan "E-Hizmetler" ve "E-İşlemler" altındaki "İthalat Belge İşlemleri" bölümünde yer alan "E-İmza Uygulamalarına Giriş" kısmında elektronik imza ile yapılır. Ayrıca, e-Devlet (www.turkiye.gov.tr) üzerinden de başvurulabilir.

Elektronik ortamda yaşanabilecek sıkıntılar nedeniyle başvuru yapılamaması halinde, başvurular fiziksel olarak da yapılabilir. Bu durumda Tebliğ'in 1 no.lu ekinde yer alan başvuru formu kullanılır ve başvuru sahibinin ticaret sicil tasdiknamesi başvuru formuna eklenir.

Bu Tebliğ yayımı tarihini takip eden otuzuncu gün (24.08.2024 tarihinde) yürürlüğe girecektir.

5. Belirli nitelikteki şarj edilebilir hibrit araçlar için ÖTV düzenlemesi yapıldı.

26.07.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 7521 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu'na ekli (II) sayılı listeye 87.03 G.T.İ.P. numaralı sırasının "- Diğerleri" satırında yer alan "-- Sadece elektrik motorlu olanlar" alt satırından önce gelmek üzere karşılığında gösterilen oranlarıyla birlikte aşağıdaki alt satırlar eklenmiştir.

Tarife No: 87.03

-- Elektrik motoru da bulunan araç dışından şarj edilebilir araçlardan, ağırlıklı birleşik kilometre başına karbondioksit emisyonu 25 gramın altında, eşdeğer elektrik enerjisiyle katedilebilir menzili 70 kilometre ve üzerinde olanlardan

--- Motor silindir hacmi 1600 cm³'ü geçmeyenler

---- Özel tüketim vergisi matrahı 1.350.000 TL'yi aşmayanlar (%30 vergi oranı)

---- Diğerleri (%60 vergi oranı)

--- Motor silindir hacmi 1600 cm³'ü geçen fakat 1800 cm³'ü geçmeyenlerden özel tüketim vergisi matrahı 1.350.000 TL'yi aşmayanlar (%70 vergi oranı)

Söz konusu değişiklik ile birlikte ağırlıklı birleşik kilometre başına karbondioksit emisyonu 25 gramın altında, eşdeğer elektrik enerjisiyle katedilebilir menzili 70 kilometre ve üzerinde olan elektrik motoru da bulunan araç dışından şarj edilebilir araçlar için ÖTV oranının düşürüldüğü anlaşılmaktadır.

ÖTV Kanunu'na ilişkin yapılan ekleme Kanun'un yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Sosyal güvenlikte son gelişmeler

A. 7524 sayılı Kanun'da yer alan SGK düzenlemeleri

7524 sayılı "Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda ve 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" Resmî Gazete'nin 02.08.20204 tarihli nüshasında yayımlandı. Kanun'un sosyal güvenlik mevzuatına ilişkin önemli maddeleri aşağıda dikkatinize sunulmuştur.

1. Kısa vadeli prim oranı 0,25 puan artırıldı.

Kanun'un 28. maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 81. maddesinin birinci fıkrasının (c) fıkrasında düzenlenmiş olan ve tamamını işverenlerin ödediği kısa vadeli prim oranı %2'den %2,25'e çıkartıldı. İkinci cümlesinde yer alan "oranına" ifadesinden sonra gelmek üzere "kadar" ifadesi eklenmiştir.

Bu madde 01.09.2024 tarihinde uygulamaya geçecektir.

2. En düşük emekli aylığı 10.000 TL'den 12.500 TL'ye yükseltildi.

Kanun'un 29. maddesi ile 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun Ek-19. maddesinde düzenlenmiş olan en düşük emekli aylığı tutarı ek ödeme dahil 10.000 TL'den 12.500TL'ye çıkmıştır.

Bu madde 2024 yılı Temmuz ayı ödeme döneminden itibaren uygulanmak üzere 02.08.2024 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

3. EYT'liler için uygulanan 15510 teşviki kaldırıldı.

Kanun'un 30. maddesi ile EYT kapsamında emekli olup aynı işyerinde çalıştırılanlar için (01.03.2023 tarihli ve 7438 sayılı Kanun ile) uygulanmakta olan 5 puanlık sosyal güvenlik destek primi işveren hissesi teşviki kaldırıldı

Bu madde 01.09.2024 tarihinde uygulanmaya başlanılacaktır.

B. SGK'ya 5.000 TL'nin üzerinde borcu olanlar 1 Ekim 2024 sonrası kamu ihalelerine giremeyecek.

4734 sayılı Kanun ve Kamu İhale Genel Tebliğine göre ihalelere katılabilmek, kazanılmış ihalelerden atılmamak ve yasaklanmamak için Sosyal Güvenlik Kurumuna belirli kapsam ve oranların üzerinde borç olmaması gerekmektedir.

18.05.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ'in 8. maddesi ile borç sınırları yeniden belirlenmiştir. Değişiklik sonrasında belirtilen tarihler aralığında eski ve yeni borç limitleri açıklanmıştır.

İhale başvuru/Borç türü	Borç sınırı	
	01.01.2024-30.09.2024 arası	01.10.2024 ve sonrası
4-a Kapsamında Sigortalı Çalıştıran İşveren (Alt İşvereni olmayan Tüzel Kişi)	450.056,25	5.000 TL
4-a Kapsamında Sigortalı Çalıştıran İşveren (Alt İşvereni olan Tüzel Kişi)	900.112,50	5.000 TL
4-a ve 4-c Kapsamında Sigortalı Çalıştıran (Tüzel Kişi ve Sadece 4-a Kapsamındaki Sigortalılar İçin) İşveren	450.056,25	5.000 TL
4-a ve 4-c Kapsamında Sigortalı Çalıştıran (Tüzel Kişi) İşveren	450.056,25	5.000 TL
4-a Kapsamında Sigortalı Çalıştıran (Alt İşvereni olmayan Gerçek Kişi) İşveren	450.056,25	5.000 TL
4-b Kapsamında Sigortalı veya Sosyal Güvenlik Destek Primi Ödeme Yükümlüsü ve Genel Sağlık Sigortası	60.007,50	5.000 TL

C. "Postalar Halinde İşçi Çalıştırılarak Yürütülen İşlerde Çalışmalara İlişkin Özel Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" yayımlandı.

29.06.2024 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan "Postalar Halinde İşçi Çalıştırılarak Yürütülen İşlerde Çalışmalara İlişkin Özel Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile daha önce 07.04.2004 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Postalar Halinde İşçi Çalıştırılarak Yürütülen İşlerde Çalışmalara İlişkin Özel Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 4 ve 7. maddelerinde değişiklik ve ekleme yapılmıştır. Değişiklikler yayımı tarihinde (29.06.2024) yürürlüğe girmiş olup özet olarak şu şekildedir:

1. Daha önce sadece turizm, özel güvenlik ve sağlık hizmetlerine tanınan 24 saatlik zaman diliminde üç yerine iki vardiya halinde çalışma esnekliği, değişiklikle **petrol araştırma, arama ve sondaj faaliyetleri kapsamında yürütülen işlerde de uygulanabilir hale geldi.**

Yönetmelik maddesinin (4/a) yeni hali:

"Nitelikleri dolayısıyla sürekli çalıştıkları için durmaksızın birbiri ardına postalar halinde işçi çalıştırılarak yürütülen işlerde posta sayısı 24 saatlik süre içinde en az üç işçi postası çalıştırılacak şekilde düzenlenir (**Ek cümle: RG-19/8/2017- 30159**) Ancak turizm, özel güvenlik (Değişik ibare:RG-29/6/2024-32587), sağlık hizmeti ve petrol araştırma, arama ve sondaj faaliyetleri kapsamında yürütülen işlerde ve bu işlerin yürütüldüğü işyerlerinde faaliyet gösteren alt işveren tarafından yürütülen işlerde düzenleme 24 saatte iki posta olacak şekilde yapılabilir" şeklinde olmuştur.

2. Yönetmelik'in 7. maddesinde yapılan değişiklik ile;

Bilindiği üzere postalar halinde işçi çalıştırılarak yürütülen işlerde, 4857 sayılı Kanun'un 42 ve 43. maddeleri (zorunlu ve olağanüstü hallerde fazla çalışma) ile 70. maddesinde öngörülen yönetmelikte belirtilen haller dışında (Hazırlama, tamamlama ve temizleme işleri) işçilerin gece postalarında 7,5 saatten fazla çalıştırılmaları yasaktır.

Ancak sadece turizm, özel güvenlik ve sağlık hizmeti veren işletmeler işçi onayı ile yedi buçuk saatin üzerinde gece çalışması yaptırılabilir iken bu istisnaya yapılan değişiklik ile **petrol araştırma, arama ve sondaj faaliyetleri kapsamında yürütülen işler de** dahil edilmiştir.

Bu fıkranın uygulanmasında;

- Turizm hizmeti kapsamında yürütülen işler; ilgili mevzuatı uyarınca Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından turizm işletmesi belgesi veya turizm yatırımı belgesi verilen ya da belediye tarafından turizm işletmesi olarak faaliyet göstermek üzere işletme belgesi verilen tesislerde,
- Özel güvenlik hizmeti kapsamında yürütülen işler; 10.06.2004 tarihli ve 5188 Sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanun kapsamında İçişleri Bakanlığınca faaliyet izni verilen özel güvenlik şirketlerinde veya özel güvenlik görevlisi olarak herhangi bir işyerinde,
- Sağlık hizmeti kapsamında yürütülen işler; sağlık hizmeti sunan ve/veya üreten; gerçek kişiler ile kamu ve özel hukuk tüzel kişilerin işyerinde ve bunların tüzel kişiliği olmayan şubelerinde, 24.05.1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanunu'nda tanımlanan sosyal hizmet kuruluşlarında,
- Petrol araştırma, arama ve sondaj faaliyetleri kapsamında yürütülen işler; 30.05.2013 tarihli ve 6491 sayılı Türk Petrol Kanunu uyarınca petrol araştırma, arama ve sondaj faaliyetleri yürütülen işyerlerinde,

çalışan işçiler ile bu işyerlerinde alt işveren tarafından çalıştırılan işçileri kapsar.

**09.05.2024 tarihli ve 76464994-130[KDV.2023.114]-119717
sayılı özelge (Antalya Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları
Grup Müdürlüğü)**

Konu: Elektrikli aracın şarjına ilişkin giderin indirimi

Özet: İlgide kayıtlı özelge talep formunda; Şirketinizin aktifine kayıtlı elektrikli aracın günlük sekiz saat şarj olması gerektiği ancak söz konusu şarj işleminin mesai saatleri içerisinde yapılmadığı bu nedenle şarj istasyonunun şirket ortağı/müdürünün ikametgahına kurulduğu, ayrıca söz konusu aracın elektrik tüketimi ile ilgili herhangi bir veri içeren belge de temin edilemediği belirtilerek, şarj istasyonunun elektrik giderinin kurumlar vergisi kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınıp alınmayacağı ile ilgili giderlere ait katma değer vergisinin (KDV) indirim konusu yapılıp yapılamayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

KURUMLAR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun "Safi kurum kazancı" başlıklı 6'ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı, safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanunu'nun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 38'inci maddesinde; "Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müspet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:

1. İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;
2. İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tesbit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanunu'nun değerlemeye ait hükümleri ile bu kanunun 40 ve 41'inci maddeleri hükümlerine uyulur."

hükümlerine yer verilmiştir.

Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin matrahtan indirilebilmesi için; giderin yapılmasıyla gelirin elde edilmesi veya idamesi arasında doğrudan ve açık bir ilişkinin var olması, giderin keyfi olmaması yani gelirin elde edilmesi için mecburi olarak yapılması ve yapılan gider karşılığında sabit kıymet iktisap edilmemiş olması gerekir.

Ayrıca, söz konusu giderlerin Vergi Usul Kanunu hükümleri gereğince tevsik edici belgelere dayanması (fatura, fatura yerine geçen vesikalar gibi) ve yasal kayıtlarda izlenmesi gerekmektedir.

Bu hüküm ve açıklamalar çerçevesinde; Şirketinize ait elektrikli aracın şarj istasyonunun şirket ortağının/müdürünün ikametgahına kurulu olması ve bahse konu aracın elektrik tüketimine ilişkin verileri gösterir Şirketiniz adına düzenlenmiş Vergi Usul Kanunu hükümleri gereğince tevsik edici herhangi bir belge temin edilememesi nedeniyle, şarj istasyonuna ilişkin elektrik tüketim giderlerinin ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN:

3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanunu'nun;

- 1/1'inci maddesinde, Türkiye'de ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,
- 29/1-a maddesinde, mükelleflerin yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan KDV'den, bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi indirebilecekleri,
- 30/d maddesinde, Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen KDV'nin mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV'den indirilemeyeceği (5520 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesine göre transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazançlar ile Gelir Vergisi Kanunu'nun 41'inci maddesinin birinci fıkrasının (5) numaralı bendine göre işletme aleyhine oluşan farklara ilişkin ithalde veya sorumlu sıfatıyla ödenen KDV ile yurt içindeki işlemlerde mal teslimi veya hizmet ifasında bulunan mükellefler tarafından ilgili vergilendirme döneminde beyan edilerek ödenen KDV hariç)

hüküm altına alınmıştır.

KDV Genel Uygulama Tebliğinin (III/C-2.1.) bölümünde;

"...

ç) Kanun'un (30/d) maddesi uyarınca Gelir ve Kurumlar Vergisi Kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen (kanunen kabul edilmeyen) giderler dolayısıyla ödenen KDV de mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanan KDV'den indirilemeyecektir.

Bu itibarla, faaliyetin yürütülmesi için gerekli olan giderler dışında kalan, işle ilgili bulunmayan veya işletme sahibinin özel tüketimine yönelik harcamalar niteliğinde bulunan ve sair kanunen kabul edilmeyen giderlere ilişkin belgelerde gösterilen KDV tüketici durumunda bulunan işletme veya işletme sahibi üzerinde kalacaktır.

..."

açıklamaları yer almaktadır.

Buna göre, Şirketiniz ortağı/müdürünün ikametgâhında kurulu şarj istasyonuna ilişkin elektrik tüketim giderlerinin ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmadığından söz konusu giderlere ilişkin KDV'nin 3065 sayılı Kanun'un 30/d maddesi uyarınca indirim konusu yapılması mümkün değildir.

09.05.2024 tarihli ve E-84098128-120.01[37-2021/15]-268319 sayılı özelge (İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Konu: Instagram hesabı üzerinden yapılan canlı yayınlardan elde edilen gelirlerin vergilendirilmesi

Özet: İlgide kayıtlı özelge talep formunuzun incelenmesinden, Instagram hesabınız üzerinden canlı

yayın yaptığınız, bu yayınlar sırasında diğer kullanıcıların Instagram üzerinden canlı yayın sahibine rozet satın aldığı, bu kullanıcıların bir kısmının yurt dışı kullanıcıları bir kısmının ise yurt içi kullanıcılarından oluştuğu ancak kazancın ne kadarının yurt dışından ne kadarının yurt içinden elde edildiğinin tespit edilemediği, hediye rozetlere karşılık gelen tutardan Instagram tarafından kesintiler yapıldıktan sonra kalan tutarın Türkiye'de bulunan banka hesabınıza yatırıldığı belirtilerek, elde edilen söz konusu gelirler için gelir vergisi ve katma değer vergisi yönünden herhangi bir istisna düzenlemesinin bulunup bulunmadığı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmış olup Başkanlığımız görüşüne aşağıda yer verilmiştir.

GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun "Ticari Kazancın Tarifi" başlıklı 37'nci maddesinde, her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazancın ticari kazanç olduğu hüküm altına alınmıştır.

Mezkur Kanun'un 7491 sayılı Kanun'la değişik "Sosyal içerik üreticiliği, internet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden sunulan hizmetler ile mobil cihazlar için uygulama geliştiriciliğinde kazanç istisnası" başlıklı mükerrer 20/B maddesinde ise, "İnternet ve benzeri elektronik ortamlar üzerinden metin, görüntü, ses, video gibi içerikler paylaşan sosyal içerik üreticilerinin bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar ve bu ortamlar üzerinden verilen bireysel kurs, eğitim, veri işleme ve geliştirme, ürün tanıtımı gibi hizmetlerden sağlanan kazançlar ile akıllı telefon veya tablet gibi mobil cihazlar için uygulama geliştiricilerin elektronik uygulama paylaşım ve satış platformları üzerinden elde ettikleri kazançlar gelir vergisinden müstesnadır.

Bu istisnadan faydalanabilmesi için Türkiye'de kurulu bankalarda bir hesap açılması ve bu faaliyetlere ilişkin tüm hasılatın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi şarttır.

Bankalar, bu kapsamda açılan hesaplara aktarılan hasılat tutarı üzerinden, aktarım tarihi itibarıyla %15 oranında gelir vergisi tevkifatı yapmak ve Kanun'un 98 ve 119. maddelerindeki esaslar çerçevesinde beyan edip ödemekle yükümlüdür. Bu tutar üzerinden 94. madde kapsamında ayrıca tevkifat yapılmaz.

Mükelleflerin birinci fıkra kapsamı dışında başka faaliyetlerinden kaynaklanan kazanç ya da iratlarının bulunması istisnadan faydalanmalarına engel değildir.

..." hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, sosyal içerik üreticiliği ile mobil cihazlar için uygulama geliştiriciliğinde kazanç istisnasına ilişkin usul ve esasların düzenlendiği 318 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin;

- "İstisnadan faydalanabilecekler, faydalanma şartları ve istisna uygulamasında özellik arz eden durumlar" başlıklı 4'üncü maddesinde, "...

(4) Bu kapsamda, istisnadan faydalanmak isteyen mükelleflerin ikametgâhlarının bulunduğu yerdeki tarha yetkili vergi dairesine başvurarak istisna kapsamındaki faaliyetine ilişkin olarak ilgili vergi dairelerinden Ek-1'de

yer alan " 193 Sayılı Kanun'un mükerrer 20/B maddesi Uygulamasına İlişkin İstisna Belgesi"ni (İstisna Belgesi) almaları gerekmektedir. Başvuruda bulunanların istisna kapsamına giren faaliyetleriyle ilgili olarak;

a) Başvuru öncesinde ticari kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyetlerinin bulunması halinde, vergi dairelerince mükelleflerin kayıtlı faaliyetlerinin istisna kapsamına giren faaliyetlere uygun olup olmadığı kontrol edilecek, vergi dairelerine kayıtlı bu faaliyetlerin mezkûr madde hükmüne göre istisna edilen faaliyetler arasında olduğunun tespitini veya uygun faaliyet kodunun tesisini müteakip başvuru sahiplerine istisna belgeleri verilecektir.

b) Başvuru öncesinde ticari kazanç yönünden gelir vergisi mükellefiyetlerinin bulunmaması halinde ise istisna kapsamına giren faaliyetlerle ilgili mükellefiyet tesisinin ardından istisna belgeleri alınabilecektir.

...

(8) İstisna şartlarını haiz mükelleflerin, istisna kapsamındaki faaliyetleri nedeniyle elde ettikleri kazançlar için yıllık gelir vergisi beyannamesi verilmeyecek, diğer gelirleri nedeniyle beyanname verilmesi halinde bu kazançlar beyannameye dâhil edilmeyecektir.

...

(18) Sosyal içerik üreticiliği faaliyeti kapsamında sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden elde edilen; reklam gelirleri, sponsorluk gelirleri, bağışlar, hediyeler, bahşişler, ücretli abonelik gelirleri gibi gelirler istisna kapsamında dikkate alınacaktır.

..."

- "İstisnadan faydalananların yükümlülükleri ve belgelendirme" başlıklı 6'ncı maddesinde, "...

(3) 213 sayılı Kanun'un mükerrer 257'nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden, münhasıran 193 sayılı Kanun'un mükerrer 20/B maddesinde istisna edilen türdeki faaliyetlerde bulunan mükelleflerden istisnadan faydalananların yıl içindeki kazançları toplamının 193 sayılı Kanunun 103'üncü maddesinin dördüncü gelir diliminde yer alan (2022 yılı için 880.000 TL) tutarı aşımına bakılmaksızın, defter tasdik ettirme, defter tutma (defter-beyan sistemine kaydolma/elektronik defter tutma) ve belge düzenleme zorunluluklarının kaldırılması uygun görülmüştür.

..."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden elde edilen; reklam gelirleri, sponsorluk gelirleri, bağışlar, hediyeler, bahşişler, ücretli abonelik gelirleri gibi gelirler de söz konusu istisna kapsamında dikkate alınabilecek olup, sosyal ağ sağlayıcısı olarak kabul edilen Instagram hesabınız üzerinden yaptığınız canlı yayınlar sırasında izleyiciler tarafından satın alınan rozetler nedeniyle elde ettiğiniz gelirler de söz konusu istisna kapsamında değerlendirilebilecektir. Ayrıca, bahsi geçen istisna kapsamındaki kazancın yurt içi veya yurt dışından elde ediliyor olması, mezkûr istisnanın uygulanmasına etki etmeyecektir.

Bu hüküm ve açıklamalara göre, mezkûr Kanun'un mükerrer 20/B maddesinde belirtilen şartların topluca taşınması kaydıyla, Instagram hesabınız üzerinden yaptığınız yayınlar nedeniyle yurt içi ve yurt dışından elde ettiğiniz gelirler nedeniyle sosyal içerik üreticiliği ile mobil cihazlar için uygulama geliştireciliğinde kazanç istisnasından yararlanmanız mümkün bulunmaktadır.

Söz konusu istisnadan faydalanılmasına ilişkin şartların sağlanamaması halinde ise elde ettiğiniz kazançların ticari kazanç hükümlerine göre vergilendirileceği tabiidir.

KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN

3065 sayılı KDV Kanunu'nun;

- 1/1'inci maddesinde, ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesinde Türkiye'de yapılan teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,
- 4/1'inci maddesinde, hizmetin, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler olduğu ve bu işlemlerin bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleştirilebileceği,
- 6/b maddesinde, işlemlerin Türkiye'de yapılmasının, hizmetin Türkiye'de yapılmasını veya hizmetten Türkiye'de faydalanılmasını ifade ettiği,
- 11/1-a maddesinde, yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmetlerin KDV'den istisna olduğu,
- 12/2'nci maddesinde, bir hizmetin yurt dışındaki müşteriler için yapılan hizmet sayılabilmesi için, hizmetin yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olması ve hizmetten yurt dışında faydalanılması gerektiği,
- 17/4-a maddesinde, Gelir Vergisi Kanunu'na göre vergiden muaf esnaf ile kazançları basit usulde tespit edilen mükellefler tarafından yapılan teslim ve hizmetler ve aynı Kanun'un mükerrer 20/B maddesi kapsamında vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetlerin KDV'den istisna olduğu,

hükme bağlanmıştır.

KDV Genel Uygulama Tebliği'nin,

- "II/A-2.1 İstisnanın Kapsamı" başlıklı bölümünde, "3065 sayılı Kanun'un (11/1-a) maddesi kapsamında bir hizmetin KDV'den istisna olabilmesi için, aynı Kanunun (12/2) maddesine göre;
- Hizmetin yurtdışındaki bir müşteri için yapılması,
- Hizmetten yurtdışında faydalanılması, gerekir.

Hizmetin yurt dışındaki bir müşteri için yapıldığı, yurt dışındaki müşteri adına düzenlenen fatura ve benzeri belge ile tevsik edilir.

Hizmetten yurt dışında faydalanılmasından kasıt, Türkiye'de yurt dışındaki müşteri için yapılan hizmetin, müşterinin yurt dışındaki iş, işlem ve faaliyetleri ile ilgili olması; Türkiye'deki faaliyetleri ile ilgisi bulunmamasıdır.

..."

- "(II/F- 4.26.) Sosyal İçerik Üreticiliği ile Mobil Cihazlar İçin Uygulama Geliştiriciliği İstisnası" başlıklı bölümünde, "3065 sayılı Kanun'un (17/4-a) maddesinde, Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20/B maddesi kapsamında vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetler KDV'den istisna edilmiştir.

Söz konusu istisna, 1/1/2022 tarihinden itibaren söz konusu madde kapsamında vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetlere uygulanacaktır.

Buna göre, 1/1/2022 tarihinden itibaren, internet ortamındaki sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden metin, görüntü, ses, video gibi içerikler paylaşan sosyal içerik üreticilerinin bu faaliyetlerinden elde ettikleri ile akıllı telefon veya tablet gibi mobil cihazlar için uygulama geliştirenlerin elektronik uygulama paylaşım ve satış platformları üzerinden elde ettikleri Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20/B maddesi kapsamında vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetler üzerinden KDV hesaplanmaz.

Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20/B maddesi kapsamına girmeyen kazançlara konu teslim ve hizmetlerin istisna olmadığı ve genel hükümlere göre vergilendirileceği tabiidir.

Ayrıca söz konusu işlemlerin Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20/B maddesindeki şartları baştan taşımadığı ya da şartların daha sonra ihlal edildiğinin tespiti halinde, ziyada uğratılan vergi ile buna bağlı ceza, faiz ve zamlar işlemleri yapanlardan aranır.

Öte yandan Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20/B maddesinin birinci fıkrası kapsamındaki kazançların toplamının aynı Kanun'un 103'üncü maddesinde yazılı tarifinin dördüncü gelir diliminde yer alan tutarı aşmasının ve bu kazançların mezkûr Kanun uyarınca yıllık beyanname ile beyan edilecek olmasının, istisna uygulamasına bir etkisi bulunmamaktadır."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, Instagram hesabı üzerinden yaptığınız yayınların içeriklerinden yurtiçinde de yararlandırıldığından, işlemin 3065 sayılı KDV Kanunu'nun 11/1-a maddesinde yer alan istisna kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

Öte yandan, Gelir Vergisi Kanunu'nun mükerrer 20/B maddesinde yer alan şartları sağlamanız halinde, bu kapsamda vergilendirilen kazançlara konu teslim ve hizmetler üzerinden KDV hesaplanmayacağı tabiidir.

28.02.2024 tarihli ve E-66813766-180[34-2023/1] sayılı özelge (İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Konu: Konaklama tesisi işleticisi tarafından seyahat acentasına kesilen konaklama vergisi faturasının giderleştirilmesi

Özet: İlgide kayıtlı özelge talebinizde; seyahat acentası olarak faaliyette bulunan şirketinizin, müşterilerine konaklama vergisi dahil tutar üzerinden fatura düzenlediği, konaklama hizmetinin bitmesini müteakip söz konusu hizmetin konaklama tesisi tarafından şirketinize fatura edildiği, düzenlenen faturada konaklama vergisi tutarına da ayrıca yer

verildiği belirtilerek, bahse konu verginin gider olarak dikkate alınıp alınamayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

6802 sayılı Gider Vergileri Kanunu'nun "Konaklama vergisi" başlıklı 34'üncü maddesinde,

"Otel, motel, tatil köyü, pansiyon, apart otel, misafirhane, kamping, dağ evi, yayla evi gibi konaklama tesislerinde verilen geceleme hizmeti ile bu hizmetle birlikte satılmak suretiyle konaklama tesisi bünyesinde sunulan diğer tüm hizmetler (yeme, içme, aktivite, eğlence hizmetleri ve havuz, spor, termal ve benzeri alanların kullanımı gibi) konaklama vergisine tabidir. Geceleme hizmetinin; sağlıklı yaşam tesisleri, eğlence merkezleri gibi tesislerin bünyesinde sunulması, vergilendirmeye etki etmez.

Konaklama vergisinin mükellefi birinci fıkrada belirtilen hizmetleri sunanlardır.

Vergiyi doğuran olay, birinci fıkrada belirtilen hizmetlerin sunulması ile meydana gelir.

Konaklama vergisinin matrahı, verginin konusuna giren hizmetler karşılığında, katma değer vergisi hariç, her ne suretle olursa olsun alınan veya bu hizmetler için borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamıdır.

Konaklama vergisinin oranı % 2'dir. Cumhurbaşkanı, bu oranı bir katına kadar artırmaya, yarısına kadar indirmeye, bu sınırlar içinde farklı oranlar tespit etmeye yetkilidir.

Konaklama vergisi, konaklama tesislerince düzenlenen fatura ve benzeri belgelerde ayrıca gösterilir. Bu vergiden herhangi bir ad altında indirim yapılamaz. Bu vergi, katma değer vergisi matrahına dahil edilmez.

..." hükmüne yer verilmiştir.

Ayrıca 14.12.2022 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan, konaklama vergisinin uygulamasına dair açıklamalar ile usul ve esaslarının belirlendiği, Konaklama Vergisi Uygulama Genel Tebliğinde de konuyla ilgili olarak ayrıntılı açıklamalara yer verilmiştir.

Söz konusu Tebliğin, "II Vergiyi Doğuran Olay" başlıklı bölümünde;

"Kanun'un 34'üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca, konaklama vergisinde vergiyi doğuran olay, verginin konusuna giren hizmetlerin sunulması ile meydana gelir.

Bedelin bir kısmının veya tamamının hizmetin sunumundan önce veya sonra tahsil edilmesinin veya hiç tahsil edilmemesinin vergiyi doğuran olaya tesiri yoktur.

Hizmetin sunulmasından önce fatura veya benzeri belgeler düzenlenmesi hallerinde vergiyi doğuran olay gerçekleşmez.

Dolayısıyla, 5/10/2007 tarihli ve 26664 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Seyahat Acentaları Yönetmeliğinde tanımlanan seyahat acentalarına (bundan sonra acenta olarak ifade edilecektir) yapılan satışlarda, acentaya satış aşamasında vergi doğmaz. Aynı şekilde acentanın satış aşamasında da konaklama tesisi işleticisi bakımından vergiyi doğuran olay gerçekleşmez.

Buna göre, gerek acentalar üzerinden gerekse doğrudan konaklama tesisleri tarafından satışa konu edilen hizmetlerde, hizmetin konaklayana sunulması ile vergiyi doğuran olay gerçekleşir.

..." açıklamasına yer verilmiş olup;

Tebliğ'in "V-Matrah, Oran ve Yetki, Verginin Belgelerde Gösterilmesi" "A. Matrah" başlıklı bölümünde de,

"Kanun'un 34'üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, konaklama vergisinin matrahı, verginin konusuna giren hizmetler karşılığında, KDV hariç, her ne suretle olursa olsun alınan veya bu hizmetler için borçlanılan para, mal ve diğer suretlerde sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamıdır.

Buna göre, konaklama vergisi matrahına KDV dahil edilmez.

...

Konaklama hizmetinin müşteriye acenta tarafından konaklama vergisi dahil satılması ve bu durumun konaklama tesisine ispat ve tevsik edilmesi şartıyla, konaklama vergisi konaklama tesisi tarafından konaklama hizmetine ilişkin acentaya düzenlenecek faturada gösterilir.

..." açıklamaları yer almaktadır.

Diğer taraftan, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 6'ncı maddesinin birinci fıkrasında kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı; maddenin ikinci fıkrasında ise safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticarî kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmış olup, bu hüküm uyarınca kurum kazancının tespitinde Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 8'inci maddesi ile 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 40'inci maddesinde yer alan giderlerin indirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Gelir Vergisi Kanunu'nun "Bilanço Esasında Ticari Kazancın Tespiti" başlıklı 38'inci maddesinde ise;

"Bilanço esasına göre ticari kazanç, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonunda ve başındaki değerleri arasındaki müsbet farktır. Bu dönem zarfında sahip veya sahiplerce:

1. İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir;
2. İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Ticari kazancın bu suretle tespit edilmesi sırasında, Vergi Usul Kanunu'nun değerlemeye ait hükümleri ile bu Kanun'un 40 ve 41'inci maddeleri hükümlerine uyulur."

hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan tekdüzen muhasebe sisteminin uygulanmasına ilişkin açıklamalar 26/12/1992 tarih ve 21447 mükerrer sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 1 Sıra No.lu Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve daha sonra bu konuda yayımlanan diğer tebliğlerde yapılmış bulunmaktadır.

Söz konusu Tebliğin Muhasebe Usul ve Esasları /V-Tekdüzen Hesap Çerçevesi, Hesap Planı ve Hesap Planı Açıklamaları başlığı altında yer alan C-Hesap Planı Açıklamaları bölümünde;

"600. YURTİÇİ SATIŞLAR

Yurt içindeki gerçek ve tüzel kişilere satılan mal ve hizmetler karşılığında alınan ya da tahakkuk ettirilen toplam değerlerin izlendiği hesaptır. Gereksinime göre bölümlenebilir.

İşleyişi : Satış gerçekleştiğinde hasılat tutarı bu hesaba alacak kaydedilir."

"740. Hizmet Üretim Maliyeti

Hizmet işletmelerinde üretilen hizmetler için yapılan giderlerin fiili tutarları bu hesabın horcuna kaydedilir. Dönem sonlarında bu hesap "741- Hizmet Üretim Maliyeti Yansıtma" hesabı ile karşılaştırılarak kapatılır."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Bu açıklamalara göre, şirketiniz tarafından müşterilerden tahsil edilen konaklama vergisinin kurum kazancınızın tespitinde gelir olarak dikkate alınması ve "600 Yurtiçi Satışlar" hesabında izlenmesi, söz konusu tesise ödenen konaklama vergisinin ise "740 Hizmet Üretim Maliyeti" hesabında izlenerek kurum kazancınızın tespitinde gider olarak dikkate alınması mümkün bulunmaktadır.

Danıştay 9. Dairesi'nin 14.06.2024 tarihli, 2022/743 esas numaralı ve 2024/1335 karar numaralı kararı

Özet: Davacı tarafından; Ezine 1. Noterliği'nin 15/01/2021 tarih ve No:00295 yevmiye numaralı işlemiyle avukatı Ali Samsun adına vekalet verilmesi sırasında değerli kâğıt bedeli olarak 40,00-TL tahsil edilmesi gerekirken 80,00-TL tahsil edildiği ve fazladan ödenen tutarın iade edilmesi gerektiğinden bahisle Ezine Mal Müdürlüğü'ne yapılan başvurunun zımnen reddine ilişkin işlemin iptali istemine ilişkindir.

Balıkesir Vergi Mahkemesi'nce; davanın, davacı adına değerli kâğıt bedeli adı altında yapılan tahakkukun 40,00 TL'lik kısmının iptali ile ödenen tutarın iadesi istemiyle yapılan başvurunun zımnen reddine dair işlemin iptali istemiyle açıldığı, 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu'nun 1. maddesinin 1. fıkrasında; bu Kanun'a bağlı tabloda yazılı kağıtlar ve belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan noter belgelerinin değerli kâğıt sayılacağı; 2. maddesinde, değerli kâğıtların ilgili buldukları işlemlerde kullanılmasının mecburi olduğunun belirtildiği; Kanuna bağlı değerli kağıtlar tablosuna göre, noter kağıdı olarak sayılan vekaletnamenin bedelinin 2021 yılı için 40,00 TL olduğunun düzenlendiği, 1512 sayılı Noterlik Kanunu'nun 90. maddesinde; hukuki işlemlerin altındaki imzanın onaylanmasının, imzayı atan şahsa ait olduğunun bir şerhle belgelendirilmesi şeklinde yapılacağı, imzası onaylanan iş kağıdının aslının ilgisine verileceğinin ve imzalı bir örneğinin dairede saklanacağı, bu örneğin harca tâbi olmadığı; 118. maddesinde, Noterliklerde yapılan işlemler ve düzenlenen kağıtlar dolayısıyla özel kanunları uyarınca ödenmesi gereken vergi, resim ve harçlar ile değerli kâğıt bedellerinin makbuz karşılığında tahsil olunacağı belirtiltiği, dosyanın incelenmesinden; davacının kendisini dava ve takip işlemlerinde avukatla temsil ettirmesine ilişkin olarak verilen ve Ezine 1. Noterliği'ce düzenlenen 15/01/2021

tarih ve 00295 yevmiye numaralı vekaletname için fazladan 40,00 TL değerli kağıt bedeli tahsil edildiğinden bahisle, söz konusu bedelin iadesi için davalı mal müdürlüğüne yapılan başvurunun zimnen reddedildiği, bu işlemin iptaline karar verilmesi istemiyle görülen davanın açıldığına anlaşıldığı, avukatlara dava ve takip işlemlerinde temsil için verilecek vekaletnamelerin noterliklerde imza onaylama işlemiyle yapılmasının mecburi olduğu, bu şekilde onaylanan ve noter kağıdı niteliğinde değerli kağıt sayılan vekaletnamelerin 2021 yılı için değerli kağıt bedelinin 40,00 TL olduğu ve imzası onaylanan vekaletname aslının ilgilisine verilerek imzalı bir örneğinin noterlik dairesinde saklanacağı sonucuna ulaşıldığı, buna göre, Ezine 1. Noterliği'ce düzenlenen 15/01/2021 tarih ve 00295 yevmiye numaralı vekaletname aslının ilgilisine verilerek imzalı bir örneğinin dairede saklanması ve yalnızca ilgilisine verilen aslı için 40,00 TL değerli kağıt bedeli tahsil edilmesi gerekirken, noterlik dairesinde saklanmak üzere düzenlenen ikinci nüsha için tahsil edilen 40,00 TL değerli kağıt bedelinin yersiz olduğu ve iade edilmesi gerektiği, söz konusu bedelin iadesi için davalı mal müdürlüğüne yapılan başvurunun zimnen reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle; davanın kabulüne, dava konusu işlemin iptaline, dökümü yapılan 44,50 TL yargılama gideri ile Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca belirlenen 2.270,00 TL vekâlet ücretinin davalı idarece davacıya ödenmesine, posta avansından artan kısmın davacıya iadesine, kesin olarak karar verilmiştir.

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu'nun 13.06.2024 tarihli, 2023/10 esas numaralı ve 2024/5 karar numaralı kararı

Özet: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 132/A maddesi uyarınca yapılan elektronik yoklama sırasında nezdinde yoklama yapılanın veya temsilcisinin bulunmaması ya da bu şahısların imzadan çekinmesi halinde elektronik yoklama neticesinde düzenlenen yoklama fişini temsil eden elektronik yoklama imza formunun Vergi Usul Kanunu'nun 131. maddesinin ikinci fıkrası uyarınca polis, jandarma, muhtar veya ihtiyar meclisi üyelerinden birine imzalatılmasının gerektiğine ilişkin.

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI ARASINDAKİ AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİ HAKKINDA KARAR

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin (5) numaralı fıkrası uyarınca karar veren Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunca konu ile ilgili kararlar ve mevzuat incelenerek gereği görüldü:

I- AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ

İSTEMİNDE BULUNAN: İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulu

II- İSTEMİN ÖZETİ: Yapılan elektronik yoklama neticesinde yoklama fişi düzenlenmesini müteakip 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 160/A maddesi uyarınca mükellefiyetlerin re'sen terkin edilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle açılan davalarda İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin 31/05/2023 tarih ve E:2023/2226, K:2023/1740 sayılı kararı ile İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 1. Vergi Dava Dairesinin 13/04/2023 tarih ve E:2023/1135, K:2023/1173 sayılı kararı ve İstanbul Bölge İdare Mahkemesi

3. Vergi Dava Dairesinin 27/03/2023 tarih ve E:2023/1356, K:2023/1150 sayılı kararı arasındaki aykırılığın 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin (4) numaralı fıkrasının (c) işaretli bendi uyarınca, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin kararı doğrultusunda giderilmesi, İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Başkanının bu yöndeki talebini uygun gören İstanbul Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun 14/11/2023 tarih ve E:2023/78, K:2023/78 sayılı kararıyla istenmiştir.

III- AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI:

A- İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin E:2023/2226 sayılı dosyasına konu yargılama süreci:

Dava konusu istemin özeti: Davacı tarafından, mükellefiyet kaydının 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 160/A maddesi kapsamında re'sen terkin edilmesine ilişkin işlemin iptali istemiyle dava açılmıştır.

İstanbul 9. Vergi Mahkemesinin 14/02/2023 tarih ve E:2022/2305, K:2023/381 sayılı kararının özeti:

Dava konusu işlemin dayanağı 21/09/2022 ve 29/09/2022 tarihlerinde yapılan elektronik yoklamalarda düzenlenen yoklama fişlerinde "nezdinde yoklama yapılan veya yetkili adamı bulunamamıştır" ve "nezdinde yoklama yapılan veya yetkili adamı imzadan imtina etmiştir" şerhleri bulunmasına rağmen, yoklama fişleri polis, jandarma, muhtar veya ihtiyar meclisi üyelerinden birine imzalatılmamıştır, Diğer taraftan davalı idare tarafından anılan yoklama fişlerinin Kanun'da unvanları sayılan ilgililere imzalatıldığına dair herhangi bir belge de dava dosyasına ibraz edilmemiştir.

Bu durumda usulüne uygun bir biçimde tanzim edilmediği anlaşılan elektronik yoklama neticesinde düzenlenen tutanaklar esas alınarak tesis edilen dava konusu işlemde hukuka uygunluk bulunmamaktadır.

Mahkeme, bu gerekçeyle dava konusu işlemi iptal etmiştir.

Davalının istinaf istemini inceleyen İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin 31/05/2023 tarih ve E:2023/2226, K:2023/1740 sayılı kararının özeti:

213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 132/A maddesinde elektronik yoklamaya ilişkin düzenlemelere yer verilmiş, anılan maddede elektronik yoklamaya ilişkin belirli usul ve esasları belirleme hususunda Maliye Bakanlığına yetki verilmiştir. Bu yetki uyarınca Maliye Bakanlığınca 453 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile birtakım düzenlemeler yapılmıştır.

Vergi Usul Kanunu'nun 07/04/2015 tarihinde yürürlüğe giren 132/A maddesinde, aynı Kanun'un 131. maddesinde yer alan yoklama fişi ile aynı mahiyette olan yoklama fişinin elektronik ortamda tanzim olunacağı düzenlenmiştir.

Olayda davalı idarece Kanun'un 131. maddesinde düzenlenen yoklama usulü yerine elektronik yoklama usulü tercih edildiğinden elektronik yoklama neticesinde düzenlenen yoklama fişinin Kanun'un 132/A maddesi ve kanuni dayanağı bu madde olan Tebliğ'de yer alan düzenlemelere göre tanzim ve imza edilmesi gerekmektedir.

Anılan Tebliğin "3.1.2. E-Yoklama Fişinin İmzalanmadan Onaylanması" başlıklı bölümünde, elektronik ortamda yoklama fişinin tanzimi sırasında, nezdinde yoklama yapılan veya yetkilisinin bulunmaması veya imzadan imtina etmesi halinde bu durumun mobil cihaz üzerinde ve e-yoklama imza formunda kayıt altına alınacağı, bu durumda yoklama fişinin yoklamaya yetkili memur tarafından başka bir işleme gerek kalmaksızın tek taraflı olarak onaylanacağı hükme bağlanmıştır,

Buna göre elektronik yoklama fişleri ile fiziki yoklama fişlerinin farklı usul ve esaslara tabi olduğu sonucuna varılmıştır. Bu nedenle 213 sayılı Kanun'un 131. maddesinde yer verilen, nezdinde yoklama yapılan veya yetkili adamının bulunmaması halinde veya imzadan imtina edilmesi halinde bu hususun yazılı olduğu yoklama fişinin polis, jandarma, muhtar veya ihtiyar meclisi üyelerinden birine imzalatılması gerektiğine dair kuralın elektronik yoklamada tatbik edilmemesinde hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Bu İtibarla, Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde yapılan elektronik yoklama ve neticesinde düzenlenen yoklama fişlerine yönelik Mahkemece yapılan aksi yöndeki hukuki değerlendirmeye dava konusu işlemin iptali yolunda verilen kararın kaldırılması gerektiğinden dava konusu işlemin diğer yönlerden hukuka uygun olup olmadığı incelenmelidir.

Vergi Dava Dairesi bu gerekçeyle işin esasını da inceleyerek istinaf isteminin kabulü ile Vergi Mahkemesi kararının kaldırılmasına ve davanın reddine kesin olarak karar vermiştir.

Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulu'nun 26.03.2024 tarihli, 2023/6 esas numaralı ve 2024/1 karar numaralı kararı

Özet: Eşyanın kıymetinin, gözetim tebliğindeki kıymete eşitlenecek tutarda yurt dışı gider kalemine ihtirazı kayıtlı beyanda bulunmak suretiyle artırılması nedeniyle 4458 sayılı Gümrük Kanunu'nun 242. maddesi uyarınca tahakkuka yapılan itirazın reddine ilişkin işlemin iptali ile vergilerin iadesi talebiyle açılan davada, ithal edilen eşyanın gümrük kıymetinin belirlenmesinde, öncelikle satış bedelinin esas alınması, satış bedelinin esas alınması için gerekli koşulların mevcut olmadığının tespit edilmesi halinde sırasıyla diğer yöntemlere başvurulması; satış bedeli yönteminin terk edilme nedenlerinin somut olarak ortaya konulmadığının anlaşılması halinde işlemde hukuka uygunluk bulunmadığı sonucuna ulaşılmaması gerektiği hakkında.

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI ARASINDAKİ AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİ HAKKINDA KARAR

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin (5) numaralı fıkrası uyarınca karar veren Danıştay Vergi Dava Daireleri Kurulunca konu ile ilgili kararlar ve mevzuat incelenerek gereği görüldü:

I- AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ

İSTEMİNDE BULUNAN: Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulu

II- İSTEMİN ÖZETİ: 28/07/2021 tarih ve 31551 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 7333 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 13. maddesiyle, 4458 sayılı Kanun'un 211. maddesinde, ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın gümrük kıymetinin yükümlünün kendi beyanı ile artırılması sonucunda ödenen veya tahakkuk ettirilen vergilerin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin taleplerin kabul edilmeyeceği yolunda değişiklik yapılmıştır. Bu değişiklikten sonra gözetim belgesinin sunulmaması ve gözetim tebliğlerinde belirtilen kıymete ulaşmak amacıyla yurt dışı gider olarak ihtirazı kayıtlı beyan edilen tutardan kaynaklanan fark vergilere ilişkin tahakkukun iptali ve vergilerin iadesi istemiyle yapılan başvurularının reddi üzerine, işlemin iptali ve ödenen vergilerin faiziyle birlikte iadesi istemiyle açılan davalarda Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin 21/06/2023 tarih ve E:2022/1032, K:2023/1271 sayılı kararı ile Erzurum Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin 25/01/2023 tarih ve E:2022/1429, K:2023/42 sayılı kararı arasındaki aykırılığın 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin (4) numaralı fıkrasının "c" işaretli bendi uyarınca; ithal edilen eşyanın gümrük kıymetinin belirlenmesinde, öncelikle satış bedelinin esas alınması, satış bedelinin esas alınması için gerekli koşulların mevcut olmadığının tespit edilmesi halinde sırasıyla diğer yöntemlere başvurulması gerekmekte olup, satış bedeli yönteminin terk edilme nedenlerinin somut olarak ortaya konulması gerektiği gerekçesiyle aykırılığın Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi 2. Vergi Dava Dairesinin 21/06/2023 tarih ve E:2022/1032, K:2023/1271 sayılı kararında yer verilen hukuksal nedenler ve gerekçeyle aynı doğrultuda giderilmesi, istinaf yoluna başvurma hakkı bulunanın bu yöndeki talebini uygun gören Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun 29/09/2023 tarih ve E:2023/61, K:2023/61 sayılı kararıyla istenmiştir.

Sirküler İndeks

No	Tarih	Konu
60	02.08.2024	Vergi mevzuatında değişiklikler içeren 7524 sayılı Kanun yayımlandı.
59	01.08.2024	İpotek finansmanı kuruluşlarınca ihraç edilen bazı menkul kıymetlerin gelirlerine uygulanan %7,5 oranlı stopajın süresi 31 Ekim 2024 tarihine kadar uzatıldı.
58	01.08.2024	Devlet tahvili ve Hazine bonoları ile HM VKŞ tarafından ihraç edilen kira sertifikalarına ilişkin %0 oranlı tevkifatın uygulanma süresi 31 Ekim 2024 tarihine kadar uzatıldı.
57	01.08.2024	Dövizli fonlar dışındaki yatırım fon gelirleri ile bankalarca ihraç edilen tahvil gelirlerinde uygulanan düşük oranlı tevkifatın süresi 31 Ekim 2024 tarihine kadar uzatıldı.
56	01.08.2024	Mevduat faizleri ile katılım bankalarınca ödenen kâr paylarına uygulanan düşük oranlı tevkifatın süresi 31 Ekim 2024 tarihine kadar uzatıldı.
55	01.08.2024	Kur korumalı mevduat faizlerine stopaj getirildi.
54	18.07.2024	Enflasyon düzeltmesi işlemlerinde kullanılacak 2024/Ocak-Haziran aylarına ait ortalama ticari kredi faiz oranları açıklandı.
53	17.07.2024	16 Temmuz'da TBMM'ye sunulan Kanun Teklifi'nin, Yerel ve Küresel Asgari Tamamlayıcı Kurumlar Vergisi ile ilgili düzenlemeleri.
52	17.07.2024	16 Temmuz'da TBMM'ye sunulan Kanun Teklifi'nin vergi mevzuatında değişiklik içeren düzenlemeleri.
51	16.07.2024	"Vergi Kanunları ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi" TBMM Başkanlığına sunuldu.
50	05.07.2024	Gelir vergisinden istisna yurt içi ve yurt dışı gündelik tutarları (01.07.2024-31.12.2024).
49	05.07.2024	Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı ve çocuk yardımı tutarları (01.07.2024-31.12.2024).
48	02.07.2024	2024 yılında mali tatil 2-20 Temmuz tarihleri arasında uygulanacaktır.
47	27.06.2024	Mücbir sebep ilan edilen yerlerde akaryakıt ve LPG sektöründe faaliyet gösteren mükelleflerin teminat verme süresi uzatıldı.
46	12.06.2024	Tasarruf finansman şirketleri, ödeme kuruluşları ve elektronik para kuruluşlarına dekont düzenleme zorunluluğu getirildi.
45	06.06.2024	AYM, varlık yönetim şirketlerinin yaptıkları işlemler ve bununla ilgili olarak düzenlenen kâğıtlar için geçerli olan harç istisnasına ilişkin hükmü Anayasa'ya aykırı bularak iptal etti.
44	05.06.2024	Türkiye-Güney Kore Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması ve Protokolü Cumhurbaşkanı tarafından onaylandı.
43	27.05.2024	Mücbir sebep hali devam eden yerlerde 7256 ve 7326 sayılı Kanunlar kapsamındaki taksit ödeme süreleri uzatıldı.
42	23.05.2024	Türkiye ve ABD, daha önce beyan ettikleri Birinci Sütun'un geçiş sürecine ilişkin ortak beyanlarını güncelledi
41	21.05.2024	Elektronik defter uygulamasında bazı değişiklikler yapıldı.
40	21.05.2024	Yıllık tecil faizi oranı %48'e yükseltildi.
39	21.05.2024	Gecikme zammı oranı aylık %4,5'e yükseltildi.
38	16.05.2024	Mücbir sebep hali kapsamında 7440 sayılı Kanun'a göre başvuru ve ödeme sürelerine ilişkin Tebliğ yayımlandı.
37	15.05.2024	2024 yılı 1. dönem geçici vergi beyannamelerinin verilme ve ödeme süreleri 22 Mayıs 2024 tarihine kadar uzatıldı.
36	13.05.2024	Menkul kıymetlerden 2024 yılında elde edilen gelirlerin vergilendirilmesine ilişkin tablomuz güncellendi.
35	01.05.2024	İpotek finansmanı kuruluşlarınca ihraç edilen bazı menkul kıymetlere ilişkin tevkifat oranı yeniden belirlendi.
34	01.05.2024	Devlet tahvili ve Hazine bonoları ile HM VKŞ tarafından ihraç edilen kira sertifikalarına ilişkin %0 oranlı tevkifatın uygulanma süresi 31 Temmuz 2024 tarihine kadar uzatıldı.
33	01.05.2024	Dövizli fonlar dışındaki yatırım fonları ile bankalarca ihraç edilen tahvillere ilişkin tevkifat oranları yeniden belirlendi.
32	01.05.2024	Mevduat faizleri ile katılım bankalarınca ödenen kâr paylarına ilişkin tevkifat oranları yeniden belirlendi.

Vergi Takvimi

2024 Ağustos ayı mali yükümlülükler takvimi

12 Ağustos 2024 Pazartesi	16-31 Temmuz 2024 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Petrol ve doğalgaz ürünleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
15 Ağustos 2024 Perşembe	Temmuz 2024 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Alkollü ve alkolsüz içecekler ile tütün mamulleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Temmuz 2024 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Dayanıklı tüketim malları ve diğer mallar) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Temmuz 2024 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Tescile tabi olmayan motorlu taşıtlar) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Temmuz 2024 dönemi banka ve sigorta muameleleri vergisi (BSMV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
	Temmuz 2024 dönemi özel iletişim vergisi (ÖİV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
	Temmuz 2024 dönemi kaynak kullanımını destekleme fonu (KKDF) kesintilerinin bildirim ve ödenmesi
19 Ağustos 2024 Pazartesi	2024 yılı 2. dönem (Nisan-Haziran) geçici vergi beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
20 Ağustos 2024 Salı	Temmuz 2024 dönemi şans oyunları vergisi (ŞOV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
26 Ağustos 2024 Pazartesi	1-15 Ağustos 2024 dönemi özel tüketim vergisi beyannamesinin (Petrol ve doğalgaz ürünleri) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Temmuz 2024 dönemi muhtasar ve prim hizmet beyannamesinin (MPHB) verilmesi ve verginin ödenmesi
	Temmuz 2024 dönemi damga vergisinin (DV) beyanı ve ödenmesi
	Temmuz 2024 dönemi konaklama vergisinin beyanı ve ödenmesi
	Temmuz 2024 dönemi sorumlu sıfatıyla katma değer vergisi (KDV) beyannamesinin verilmesi ve verginin ödenmesi
28 Ağustos 2024 Çarşamba	Temmuz 2024 dönemi katma değer vergisinin (KDV) beyanı ve ödenmesi
2 Eylül 2024 Pazartesi	Temmuz 2024 dönemi haberleşme vergisinin beyanı ve ödenmesi
	Temmuz 2024 dönemi mal ve hizmet alım/satımlarına ilişkin bildirim formlarının (Form Ba-Bs) verilmesi
	Temmuz 2024 dönemi sosyal güvenlik primlerinin (SGP) ödenmesi
	Değerli konut vergisi (DKV) 2. taksit ödemesi
	Temmuz 2024 dönemi dijital hizmet vergisinin (DHV) beyanı ve ödenmesi

Gelir Vergisi

Gelir vergisi tarifesi - 2024 (Ücretler)

Gelir dilimi	Vergi oranı %
110.000 TL'ye kadar	15
230.000 TL'nin 110.000 TL'si için 16.500 TL, fazlası	20
870.000 TL'nin 230.000 TL'si için 40.500 TL, fazlası	27
3.000.000 TL'nin 870.000 TL'si için 213.300 TL, fazlası	35
3.000.000 TL'den fazlasının 3.000.000 TL'si için 958.800 TL, fazlası	40

Gelir vergisi tarifesi - 2024 (Diğer gelirler)

Gelir dilimi	Vergi oranı %
110.000 TL'ye kadar	15
230.000 TL'nin 110.000 TL'si için 16.500 TL, fazlası	20
580.000 TL'nin 230.000 TL'si için 40.500 TL, fazlası	27
3.000.000 TL'nin 580.000 TL'si için 135.000 TL, fazlası	35
3.000.000 TL'den fazlasının 3.000.000 TL'si için 982.000 TL, fazlası	40

Gelir vergisinden istisna günlük yemek yardımı (KDV hariç)	
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.07.2022-31.12.2022	51,00
01.01.2023-31.12.2023	110,00
01.01.2024-31.12.2024	170,00

Gelir vergisinden istisna günlük ulaşım bedeli (KDV hariç)	
Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.07.2022-31.12.2022	25,50
01.01.2023-31.12.2023	56,00
01.01.2024-31.12.2024	88,00

Engellilik indirimi (2024)

Engellilik derecesi	Tutar (TL)
Birinci derece engelliler için	6.900
İkinci derece engelliler için	4.000
Üçüncü derece engelliler için	1.700

Konut kira geliri istisnası

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2022	9.500
2023	21.000
2024	33.000

Tevkifata tabi tutulmuş menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında beyan sınırı

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2022	70.000
2023	150.000
2024	230.000

Tevkifata ve istisnaya konu olmayan menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında beyan sınırı

Gelirin elde edildiği yıl	Tutar (TL)
2022	3.800
2023	8.400
2024	13.000

Değer artış kazançlarında istisna (Menkul kıymetler hariç)

Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2022	25.000
2023	55.000
2024	87.000

Arızî kazançlara ilişkin istisna

Kazancın sağlandığı yıl	Tutar (TL)
2022	58.000
2023	129.000
2024	200.000

Gelir vergisinden istisna kıdem tazminatı tavanı

Uygulandığı dönem	Tutar (TL)
01.01.2024 - 30.06.2024	35.058,58
01.07.2024 - 31.12.2024	41.828,42

Kurumlar Vergisi

Nakdi sermaye indirimi faiz oranları

Uygulandığı yıl	Oran (%)
2021	24,51
2022	13,47
2023	53,11

Gider yazılabilecek binek otomobil aylık kira tutarı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2022	8.000
2023	17.000
2024	26.000

Binek otomobili iktisabında gider yazılabilecek ÖTV ve KDV tutarı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2022	200.000
2023	440.000
2024	690.000

Binek otomobillerinde amortismanına tabi tutulabilecek iktisap bedeli

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)	
	ÖTV ve KDV hariç ilk iktisap bedeli	ÖTV ve KDV dahil iktisap bedeli
2022	230.000	430.000
2023	500.000	950.000
2024	790.000	1.500.000

Vergiye uyumlu mükelleflere vergi indirimi üst sınırı

Beyannamenin verildiği yıl	İndirim tutarı (TL)
2022	2.000.000
2023	4.400.000
2024	6.900.000

Vergi Usul Kanunu ve 6183 Sayılı Kanun

Gecikme zammı ve gecikme faizi oranları (Aylık)

Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.07.2022 - 13.11.2023	2,50
14.11.2023 - 20.05.2024	3,50
21.05.2024 tarihinden itibaren	4,50

Tecil faizi oranları (Yıllık)

Uygulandığı dönem	Oran (%)
21.07.2022 - 13.11.2023	24
14.11.2023 - 20.05.2024	36
21.05.2024 tarihinden itibaren	48

Yeniden değerlendirme oranları

Yıl	Oran (%)
2021	36,20
2022	122,93
2023	58,46

Fatura düzenleme sınırı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2022	2.000
2023	4.400
2024	6.900

Amortisman sınırı

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2022	2.000
2023	4.400
2024	6.900

Reeskont ve avans işlemlerinde iskonto ve faiz oranları

Reeskont işlemlerinde	%50,75
Avans işlemlerinde	%51,75
VUK kapsamındaki reeskont işlemlerinde	%51,75

Not: Bu oranlar 01.04.2024 tarihinden itibaren yapılan işlemler için geçerlidir.

Damga Vergisi

Azami damga vergisi (Her bir kâğıt için)

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2022	4.814.234,00
2023	10.732.371,80
2024	17.006.516,30

Damga vergisi oran ve tutarları (2024)

Damga vergisine tabi kâğıtlar	Oran/Tutar
Sözleşmeler	Binde 9,48
Ücretler (Avanslar dâhil)	Binde 7,59
Kira sözleşmeleri	Binde 1,89
Bilanço	360,10 TL
Gelir tablosu	171,90 TL
Yıllık gelir vergisi beyannamesi	467,20 TL
Kurumlar vergisi beyannamesi	624,10 TL
Katma değer vergisi beyannameleri	308,30 TL
Muhtasar ve prim hizmet beyannameleri	365,50 TL

Veraset ve İntikal Vergisi

İstisnalar (2024)

Evlatlıklar dâhil fûruğ ve eşten her birine isabet eden miras hisselerinde	1.609.552 TL
Fûruğ bulunmaması halinde, eşe isabet eden miras hissesinde	3.221.082 TL
İvazsız suretle meydana gelen intikallerde	37.059 TL
Para ve mal üzerine düzenlenen yarışma ve çekilişler ile şans oyunlarında kazanılan ikramiyelerde	37.059 TL

Vergi tarifesi (2024)

Matrah dilim tutarları	Vergi oranı	
	Veraset yoluyla intikal	İvazsız intikal
İlk 1.700.000 TL için	%1	%10
Sonra gelen 4.000.000 TL için	%3	%15
Sonra gelen 8.700.000 TL için	%5	%20
Sonra gelen 17.000.000 TL için	%7	%25
Matrahın 31.400.000 TL'yi aşan bölümü için	%10	%30

Asgari Ücret ve Sosyal Güvenlik

Asgari ücret ve yasal kesintiler (TL)

Ödemeler / kesintiler	01.07.2023-31.12.2023	01.01.2024-31.12.2024
Brüt asgari ücret	13.414,50	20.002,50
Sosyal güvenlik primi işçi payı (%14)	1.878,03	2.800,35
İşsizlik sigortası primi işçi payı (%1)	134,15	200,03
Gelir vergisi matrahı	0,00	0,00
Hesaplanan gelir vergisi	0,00	0,00
Damga vergisi	0,00	0,00
Kesintiler toplamı	2.012,18	3.000,38
Net asgari ücret	11.402,32	17.002,12

Yıllık brüt asgari ücret

Uygulandığı yıl	Tutar (TL)
2022	68.850
2023	140.535
2024	240.030

Sosyal güvenlik primine esas aylık kazançların alt ve üst sınırları

Uygulandığı dönem	Alt sınır (TL)	Üst sınır (TL)
01.07.2023-31.12.2023	13.414,50	100.608,90
01.01.2024-31.12.2024	20.002,50	150.018,90

Income Tax	
Income tax tariffs - 2024 (Salaries)	
Income bracket	Tax rate %
Up to TRL 110,000	15
For TRL 230,000; for the first TRL 110,000, TRL 16,500, for above	20
For TRL 870,000; for the first TRL 230,000, TRL 40,500, for above	27
For TRL 3,000,000; for the first TRL 870,000, TRL 213,300, for above	35
For more than TRL 3,000,000, for TRL 3,000,000, TRL 958,800, for above	40
Income tax tariffs - 2024 (Other income)	
Income bracket	Tax rate %
Up to TRL 110,000	15
For TRL 230,000; for the first TRL 110,000, TRL 16,500, for above	20
For TRL 580,000; for the first TRL 230,000, TRL 40,500, for above	27
For TRL 3,000,000; for the first TRL 580,000, TRL 135,000, for above	35
For more than TRL 3,000,000, for TRL 3,000,000, TRL 982,000, for above	40
Daily meal allowance exempt from income tax (VAT excluded)	
Period	Amount (TRL)
01.07.2022-31.12.2022	51.00
01.01.2023-31.12.2023	110.00
01.01.2024-31.12.2024	170.00
Daily transportation amount exempted from income tax (VAT excluded)	
Period	Amount (TRL)
01.07.2022-31.12.2022	25.50
01.01.2023-31.12.2023	56.00
01.01.2024-31.12.2024	88.00
Disability allowance (2024)	
Degree of disablement	Amount (TRL)
For 1 st degree disabled	6,900
For 2 nd degree disabled	4,000
For 3 rd degree disabled	1,700
Exemption for house rental income	
Year when the income is derived	Amount (TRL)
2022	9,500
2023	21,000
2024	33,000
Declaration limitation in terms of securities and immovable property income which are subject to withholding	
The year of income	Amount (TRL)
2022	70,000
2023	150,000
2024	230,000

Declaration limitation in terms of securities and immovable property income which are not subject to withholding		
The year of income	Amount (TRL)	
2022	3,800	
2023	8,400	
2024	13,000	
Exemption in capital gains (Except securities)		
Year when the gain is derived	Amount (TRL)	
2022	25,000	
2023	55,000	
2024	87,000	
Exemption in incidental income		
Year when the income is derived	Amount (TRL)	
2022	58,000	
2023	129,000	
2024	200,000	
The upper limit of severance pay exempt from income tax		
Period	Amount (TRL)	
01.01.2024 - 30.06.2024	35,058.58	
01.07.2024 - 31.12.2024	41,828.42	
Corporate Tax		
Interest rates in terms of capital decrease in cash		
Year	Rate (%)	
2021	24.51	
2022	13.47	
2023	53.11	
Monthly rental fee of passenger car that can be recognized as expense		
Year	Amount (TRL)	
2022	8,000	
2023	17,000	
2024	26,000	
SCT and VAT amount which can be recognized as expense for the acquisition of passenger car		
Year	Amount (TRL)	
2022	200,000	
2023	440,000	
2024	690,000	
Acquisition fee which can be subject to depreciation in terms of passenger cars		
Year	Amount (TRL)	
	Initial acquisition fee excluding SCT and VAT	Acquisition fee including SCT and VAT
2022	230,000	430,000
2023	500,000	950,000
2024	790,000	1,500,000
Tax reduction cap of tax compliant taxpayers		
Return submission year	Reduction amount (TRL)	
2022	2,000,000	
2023	4,400,000	
2024	6,900,000	

Tax Procedures Law (TPL) and Law No. 6183	
Delay charge and delay interest rates (Monthly)	
Period	Rate (%)
21.07.2022 - 13.11.2023	2.50
14.11.2023 - 20.05.2024	3.50
Since 21.05.2024	4.50
Deferral interest rates (Annual)	
Period	Rate (%)
21.07.2022 - 13.11.2023	24
14.11.2023 - 20.05.2024	36
Since 21.05.2024	48
Revaluation rates	
Year	Rate (%)
2021	36.20
2022	122.93
2023	58.46
Limit for issuing invoice	
Year	Amount (TRL)
2022	2,000
2023	4,400
2024	6,900
Depreciation limit	
Year	Amount (TRL)
2022	2,000
2023	4,400
2024	6,900
Discount and interest rates to be applied in rediscount and advance transactions	
In rediscount transactions	50.75%
In advance transactions	51.75%
In rediscount transactions under TPL	51.75%
Note: These rates are applicable to the transactions conducted as of 01.04.2024 .	
Stamp Duty	
Maximum stamp duty (For each paper)	
Year	Amount (TRL)
2022	4,814,234.00
2023	10,732,371.80
2024	17,006,516.30
Stamp duty rates and amounts (2024)	
Papers subject to stamp duty	Rate/Amount
Contracts	9.48 per thousand
Wages (Including advances)	7.59 per thousand
Rental contracts	1.89 per thousand
Balance sheet	TRL 360.10
Income statement	TRL 171.90
Annual income tax return	TRL 467.20
Corporate tax return	TRL 624.10
Value added tax returns	TRL 308.30
Withholding and premium service returns	TRL 365.50

Inheritance and Transfer Tax		
Exemptions (2024)		
For shares of inheritance corresponding to each descendant including adopted children and the spouse		TRL 1,609,552
For share of inheritance corresponding to the spouse if there is no descendant		TRL 3,221,082
For transfers conducted without any consideration		TRL 37,059
For the lottery prizes won from contests and draws and game of chances organized based on money and goods		TRL 37,059
Tax tariff (2024)		
Tax base bracket amounts	Tax rate	
	Transfer through inheritance	Transfer without any consideration
For the first TRL 1,700,000	1%	10%
For the next TRL 4,000,000	3%	15%
For the next TRL 8,700,000	5%	20%
For the next TRL 17,000,000	7%	25%
For the tax base portion exceeding TRL 31,400,000	10%	30%
Minimum Wage and Social Security		
Minimum wage and withholdings (TRL)		
Payments / withholdings	01.07.2023-31.12.2023	01.01.2024-31.12.2024
Gross minimum wage	13,414.50	20,002.50
Social security premium employee's contribution (14%)	1,878.03	2,800.35
Unemployment insurance premium employee's contribution (1%)	134.15	200.03
Income tax base	0.00	0.00
Income tax calculated	0.00	0.00
Stamp duty	0.00	0.00
Total withholdings	2,012.18	3,000.38
Net minimum wage	11,402.32	17,002.12
Annual gross minimum wage		
Year	Amount (TRL)	
2022	68,850	
2023	140,535	
2024	240,030	
The lower and upper limits of monthly earnings that will be the basis for social security premium		
Period	Lower limit (TRL)	Upper limit (TRL)
01.07.2023-31.12.2023	13,414.50	100,608.90
01.01.2024-31.12.2024	20,002.50	150,018.90

EY | Daha iyi bir çalışma dünyası oluşturmak

EY olarak amacımız; müşterilerimiz, çalışanlarımız ve toplum için değer yaratırken aynı zamanda sermaye piyasalarında güvenin ve daha iyi bir çalışma dünyasının oluşmasına katkıda bulunmaktır.

Dünya çapında 150'den fazla ülkede, sahip olduğumuz veri ve teknoloji ile hizmet veren ekiplerimizle, denetimde güveni sağlarken müşterilerimizin gelişmesine ve dönüşmesine destek oluyoruz.

Bağımsız denetim, danışmanlık, hukuk, kurumsal finansman, strateji ve vergi hizmetlerimizle iş dünyasının karşılaştığı zorluklara yeni çözümler sunacak doğru soruları soruyoruz.

EY adı küresel organizasyonu temsil eder ve Ernst & Young Global Limited'in her biri ayrı birer tüzel kişiliğe sahip olan, bir veya daha çok, üye firmasını temsil edebilir. Sınırlı sorumlu bir Birleşik Krallık şirketi olan Ernst & Young Global Limited müşteri hizmeti sunmamaktadır. Kişisel Verileri Koruma Kanunu (KVKK) kapsamında; EY'in kişisel verileri nasıl topladığı, kullandığı ve bireylerin sahip olduğu haklara dair bilgilere ey.com/tr_tr/privacy-statement adresinden ulaşabilirsiniz. EY üye şirketleri yerel kanunların yasakladığı bölgelerde hukuk hizmeti sunmaz. Daha fazla bilgi için lütfen ey.com adresini ziyaret edin.

© 2024 EY Türkiye.

Tüm Hakları Saklıdır.

www.ey.com/tr

www.vergidegundem.com

www.linkedin.com/ernstandyoung

www.instagram.com/eyturkiye

www.X.com/EY_Turkiye

www.facebook.com/ErnstYoungTurkiye

ISSN: 2148-4686

Sadece genel bilgi verme amacıyla sunulan bu yayının muhasebe, vergi veya diğer profesyonel hizmetler alanında geçerli bir kaynak olarak kullanılması amacıyla hazırlanmamıştır. Belirli bir konuya ilişkin olarak ilgili danışmana başvurulmalıdır.